

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om transport av farliga ämnen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om transport av farliga ämnen ändras.

I lagen tas in bestämmelser om skyddsåtgärder och skyddsförpliktelser i anslutning till transport av farliga ämnen. Dessa bestämmelser skall förhindra stöld och annat uppsåtligt missbruk av transporterade farliga ämnen. De parter som deltar i väg- eller järnvägstransporter skall utarbeta en för verksamheten lämplig skyddsplan då det är fråga om ett ämne som kan medföra stor fara för människor, miljön eller egendom. Transportmedel som används för sådana transporter skall skyddas i tillräcklig mån. Sådana mängder av farliga ämnen som inte är ringa får lämnas för väg- eller järnvägstransport endast till en transportör som har identifierats på behörigt sätt. Även parter i lufttransporter av farliga ämnen eller transporter av styckegods på fartyg skall med lämpliga skyddsåtgärder förhindra stöld och annat missbruk av farliga ämnen. De föreslagna bestämmelserna angående skyddsåtgärder baserar sig på Europeiska gemenskapens lagstiftning och internationella avtal och rekommendationer.

Bestämmelserna om skyldigheterna för olika parter i transporter av farliga ämnen kompletteras och preciseras. I lagen tas in en skyldighet att vid uppgifter i anslutning till transporter, såsom förpackning, lastning, avlastning och tillfällig förvaring, iaktta den

noggrannhet och försiktighet som behövs genom att ämnets sort, mängd och transportform beaktas. Bestämmelserna om tillstånd som krävs av den som utför lufttransporter kompletteras. I lagen tas in kompletterande bestämmelser om förbud och begränsningar för transporter av farliga ämnen som dock inte ändrar på nuvarande praxis. I lagen tas dessutom in bestämmelser om begränsning av väg- och järnvägstransporter av farliga ämnen i tunnlar. Om en sådan begränsning beslutar kommunikationsministeriet. Begränsningen skall grunda sig på en bedömning av riskerna i fråga om tunneln och skall ha utförts av ett oberoende organ.

I lagen tas in bestämmelser om transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen på bangårdar, i hamnar, på flygplatser och i andra terminaler. Om dessa frågor bestäms för närvarande delvis i bestämmelser av lägre nivå än lag. Utöver de säkerhetsutredningar som görs upp för bangårdar skall det i fortsättningen göras upp säkerhetsutredningar även för hamnar.

I lagen tas in bestämmelser om undantag som kan beviljas i fråga om bestämmelser och föreskrifter på lägre nivå än lag. Lagens bestämmelser om bemyndigandet att utfärda förordningar och föreskrifter kompletteras och preciseras.

Lagen avses träda i kraft vårvintern 2005.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING.....	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Nuläge.....	3
1.1. Lagstiftning och praxis.....	3
1.2. Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EG	4
<i>Vägrtransporter av farliga ämnen.....</i>	5
<i>Järnvägstransporter av farliga ämnen.....</i>	5
<i>Transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg</i>	6
<i>Lufttransporter av farliga ämnen.....</i>	7
2. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	7
3. Propositionens konsekvenser	8
4. Beredningen av propositionen	9
5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	9
DETALJMOTIVERING	10
1. Motivering.....	10
Lag om transport av farliga ämnen	10
3 kap. Skyldigheter och krav	11
4 kap. Transportförbud och transportbegränsningar	19
2. Närmare bestämmelser och föreskrifter	21
3. Ikraftträdande	21
4. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	22
<i>Bemyndigandet att utfärda normer</i>	22
<i>Näringsfrihet</i>	23
<i>Myndigheters rätt till besiktning, upplysningar och undersökningar</i>	24
LAGFÖRSLAGET.....	25
om ändring av lagen om transport av farliga ämnen.....	25
BILAGA.....	35
PARALLELLTEXTER	35
om ändring av lagen om transport av farliga ämnen.....	35

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Bestämmelserna och föreskrifterna om transport av farliga ämnen baserar sig i Finland på internationella avtal och rekommendationer samt på Europeiska gemenskapens lagstiftning.

Om transport av farliga ämnen på väg, järnväg och i annan spårtrafik, i luftfartyg samt som styckegods på fartyg bestäms i lagen om transport av farliga ämnen (719/1994). Syftet med lagen är att förebygga och avvärja skador och risker som transport av farliga ämnen kan medföra för människor, miljön eller egendom. Lagen innehåller bestämmelser om vilka skyldigheter de parter som deltar i transporter av farliga ämnen har, tillsynsmyndigheterna och deras viktigaste uppgifter, förpackningar och tankar som används för transporter, transportförbud och övervakningen av dem, tvångsåtgärder som tillsynsmyndigheterna kan ta till och övriga påföljder samt om sökande av ändring i samt verkställande av olika beslut.

I lagen om förarexamensverksamhet (535/1998) bestäms om den som ordnar och den som utövar tillsyn över det körtillståndsprov som krävs för erhållande av certifikat som berättigar till transport av farliga ämnen. Körtillståndsprevet mottas av serviceproducenten, med vilken Fordonsförvaltningscentralen avtalar om mottagandet av prov på ett visst område. Enligt lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) införs de som har körtillstånd i fordonstrafikregistret.

Lagarna om transport av farliga ämnen kompletteras av förordningar om de olika transportformerna samt av vissa andra förordningar av statsrådet och kommunikationsministeriet samt beslut av Sjöfartsverket och Luftfartsverket.

Bestämmelser på lägre nivå än lag om vägtransporter av farliga ämnen finns i statsrådets förordning om transport av farliga ämnen på väg (194/2002), förordningen om körtillstånd för förare av fordon som transporterar farliga ämnen (1112/1998), kommunika-

tionsministeriets förordning om transport av farliga ämnen på väg (277/2002) samt trafikministeriets beslut om kontroller för övervakning av vägtransporter av farliga ämnen (705/1996).

Bestämmelser på lägre nivå än lag om järnvägstransporter av farliga ämnen finns i statsrådets förordning om transport av farliga ämnen på järnväg (195/2002) och kommunikationsministeriets förordning om transport av farliga ämnen på järnväg (278/2002).

Enligt lagen om transport av farliga ämnen skall den som utför transporter av farliga ämnen på väg eller järnväg samt andra uppgifter i anslutning därtill ha en säkerhetsrådgivare. Detaljerade bestämmelser om säkerhetsrådgivare finns i statsrådets förordning om säkerhetsrådgivare för landtransport av farliga ämnen (274/2002).

Bestämmelser på lägre nivå än lag om transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg finns i förordningen om transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg (666/1998) samt förordningen om anmälningsskyldigheterna för fartyg som transporterar farligt eller havsförorenande gods (869/1994). Dessutom har Sjöfartsverket utfärdat föreskrifter om transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg (Dnr 11/30/2002) samt vissa andra föreskrifter om transport av styckegods på fartyg.

Bestämmelser på lägre nivå än lag om lufttransporter av farliga ämnen finns i förordningen om lufttransport av farliga ämnen (210/1997). Dessutom har Luftfartsverket utfärdat en luftfartsbestämmelse om flygtransport av farligt gods (OPS M1-18).

Statsrådets förordning om påvisande av att förpackningar och tankar avsedda för transport av farliga ämnen stämmer överens med kraven (302/2001) gäller alla transportformer som avses i lagen om transport av farliga ämnen. I förordningen bestäms detaljerat om de besiktningsorgan som utför uppgifter i anslutning till säkerställandet av att förpackningar och tankar stämmer överens med kraven, åtgärder i anslutning till påvisandet av överensstämmelsen med kraven, märkning av överensstämmelsen och frågor gällande

erkännandet av besiktningsorgan. I fråga om transportabla tryckbärande anordningar bestäms det dessutom om tekniska detaljer angående dessa saker i kommunikationsministeriets förordning om transportabla tryckbärande anordningar (393/2001).

Bestämmelserna och föreskrifterna om transport av farliga ämnen baserar sig så gott som helt på internationella avtal och rekommendationer samt Europeiska gemenskapens lagstiftning. Dessa bestämmelser, föreskrifter och rekommendationer omfattar över 1000 sidor om varje transportform och är mycket detaljerade och i hög grad tekniska.

De transporterade farliga ämnena indelas enligt internationella bestämmelser och föreskrifter samt således också finländska bestämmelser i nio klasser. Ämnena har givits en benämning och ett UN-nummer. Det finns 3 000 sådana benämningar. En benämning kan innefatta flera olika ämnen. Ämnen som hör till samma benämning behandlas på samma sätt exempelvis vid förpackning och märkning. Likaså är transportbegränsningarna för ämnen som hör till samma benämning lika och de omfattas av samma specialbestämmelser.

Enligt en utredning som gjorts vid kommunikationsministeriet (Transporter av farliga ämnen 2002, femårsutredning (Vaarallisten aineiden kuljetukset 2002, Viisivuotisselvitys); Kommunikationsministeriets publikationer 47/2004) fraktades år 2002 på vägar 12,3 miljoner ton farligt gods, varav 67 procent utgjordes av brandfarliga vätskor av klass 3. Näst mest transporterades på vägar frätande ämnen av klass 8, vars andel var 15 procent. På järnvägarna transporterades 6,1 miljoner ton farliga ämnen. Även på järnvägarna transporterades mest brandfarliga vätskor. De brandfarliga vätskornas andel av alla transporter av farligt gods var 69 procent. Sjövägen transporterades 39,2 miljoner ton farliga ämnen, varav endast 1,9 procent utgjordes av transporter av styckegods på fartyg. Som lufttransporter fraktades endast 1 225 ton farliga ämnen.

Avsikten med bestämmelserna och föreskrifterna om transport av farliga ämnen är att garantera säkerheten vid transport av farliga ämnen och att försöka minska uppkomsten av skador vid eventuella olyckssituationer.

I transportmedel får transporteras enbart sådana ämnen och sådana ämnesmängder för vilka transporten kan ordnas tryggt. Den personal som deltar i transport av farliga ämnen skall ha tillräcklig yrkeskunskap. Ämnen skall förpackas och märkas på ett visst sätt för att en korrekt hantering skall kunna säkerställas. I vissa fall måste transport av ämnen anmälas eller tillstånd för transport av ämnen erhållas.

Enligt det allmänna transportförbudet i 14 § i lagen om transport av farliga ämnen får ett farligt ämne inte transporteras om det inte är klassificerat, förpackat och märkt så som avses i stadgandena och bestämmelserna delar om de stadgade transportdokumenten angående transporten av ämnet inte har lämnats. Efterlevnaden av bestämmelserna om transport av farliga ämnen övervakas.

Olyckor som inträffat vid transport av farliga ämnen undersöks och det utarbetas olika publikationer över dem. År 2003 gjordes en sammanfattning av de vägolyckor som inträffat i samband med transporter av farliga ämnen (Vägolyckor i samband med transporter av farliga ämnen i Finland under åren 1997-2002 (Vaarallisten aineiden tiekuljetusonnettomuudet Suomessa 1997—2002); Kommunikationsministeriets publikationer 26/2003), där 60 olyckor som inträffat under ifrågasättande sex år granskades. I utredningen konstaterades att en olycka ytterst sällan orsakas av det transporterade ämnet. Centralen för undersökning av olyckor undersöker spårtrafik-, luftfarts- och sjötrafikolyckor och publicerar också resultaten av undersökningarna.

1.2. Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EG

Europeiska gemenskapens bestämmelser och internationella avtal och rekommendationer om transport av farliga ämnen baserar sig på modellstadgar av ekonomiska och sociala rådet inom Förenta Nationerna och dessa ses över vartannat år. I internationella avtal och rekommendationer om de olika transportformerna samt i Europeiska gemenskapens lagstiftning har skillnader som föranleds av olika transportformer beaktats.

Vägtransporter av farliga ämnen

Europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR) från 1957 (FördrS 23/1979), nedan ADR-överenskommelsen, gäller internationella vägtransporter av farliga ämnen. I Finland trädde överenskommelsen i kraft i mars 1979. Som bilaga till ADR-överenskommelsen finns detaljerade föreskrifter som omfattar över 1 000 sidor. Med undantag av Irland och Malta har alla länder inom Europeiska gemenskapen samt t.ex. Ryssland anslutit sig till ADR-överenskommelsen.

ADR-överenskommelsen och i synnerhet dess bilagor har ändrats flera gånger. Rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om transport av farligt gods på väg 94/55/EG, nedan ADR-direktivet, jämte bilagor, motsvarar så gott som helt ADR-överenskommelsen till innehållet. Även ADR-direktivet har ändrats flera gånger.

Förfarandet för godkännande av de nya ändringarna av bilagorna till ADR-överenskommelsen och ADR-direktivet pågår som bäst. Avsikten är att de ändringar som bereds för närvarande skall träda i kraft vid ingången av 2005 med övergångstider på ett halvt år. Ändringarna i bilagorna till ADR-överenskommelsen har godkänts i en arbetsgrupp vid Förenta Nationernas ekonomiska kommission för Europa. Förenta Nationernas generalsekreterare har sänt ändringsförslagen till avtalsparterna för godkännande. Eftersom de föreslagna ändringarna innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, har frågan behandlats av riksdagen. Riksdagen har godkänt lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ändringarna av bilagan A till den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR) (899/2004). Om ikraftträdandet av lagen föreskrivs genom förordning av republikens president. Europeiska gemenskapernas kommission har för sin del lagt fram ett förslag till ändring av ADR-direktivet. Avsikten är att dessa ändringar skall godkännas som ett direktiv av kommissionen. Angående de föreslagna ändringarna har en U-skrivelse delgivits riksdagen (U

53/2004). De ändringar som föreslagits i bilagorna till ADR-överenskommelsen och ADR-direktivet motsvarar varandra i sak. Största delen av de föreslagna ändringarna är sådana bestämmelser och föreskrifter som inte hör till området för lagstiftningen, såsom de tekniska ändringarna gällande klassificeringen av ämnen, exempelvis de nya klassificeringskriterierna för smittfarliga ämnen samt de tekniska kraven på förpackningar och tankar, exempelvis konstruktionskraven för containrar och fordon som används för bulkgodstransporter. I kapitel 1.10 som föreslagits i bilagorna till ADR-överenskommelsen och ADR-direktivet ingår sådana bestämmelser om vilka det i Finland måste föreskrivas genom lag. Dessa förslag anknyter till åtgärder mot terrorism och gäller transporter, där mängden transporterat ämne för varje enskild transportenhet överskrider den s.k. begränsade kvantiteten. Enligt det föreslagna kapitlet 1.10 får farliga ämnen lämnas till transport bara till en sådan transportör som på lämpligt sätt identifierats. Myndigheterna skall föra register över de körtillstånd som beviljats för transport av farliga ämnen. Vid transport av farliga ämnen vars transport vid uppsåtligt missbruk kan orsaka allvarliga följder, såsom mänskliga offer eller massförstörelse, skall de som deltar i transporten av ämnet, såsom avsändaren och transportören, göra en för verksamheten lämplig skyddsplan. Utbildningen för de parter som deltar i transport av farliga ämnen skall även innehålla utbildning om skyddsåtgärder. Dessutom skall tillfälliga förvaringsutrymmen i anslutning till transport av farliga ämnen, så som fordonsdepåer, skyddas, förses med god belysning och, om det är möjligt, skall allmänt tillträde till dessa områden förhindras.

Järnvägstransporter av farliga ämnen

Bilagan till bihang B (CIM) till konventionen om internationell järnvägstrafik (COTIF) (FördrS 5/1985), nedan reglementet RID, innehåller detaljerade och omfattande föreskrifter på över 1000 sidor om internationella järnvägstransporter av farliga ämnen. Reglementet RID har ändrats flera gånger. Hittills har 41 stater anslutit sig till konventio-

nen, dvs. samtliga medlemsstater i Europeiska unionen och de flesta andra staterna i Europa samt vissa stater i Nordafrika och Mellanöstern. I Finland tillämpas reglementet RID begränsat så att det bara gäller internationell järnvägstrafik som riktar sig västerut utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I järnvägstrafiken mellan Ryssland och Finland tillämpas överenskommelsen om järnvägssamtrafik mellan Finland och Ryssland (FördrS 47—48/1997). Rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om transport av farligt gods på järnväg 96/49/EG, nedan RID-direktivet, jämte dess omfattande bilagor, motsvarar reglementet RID i sak. RID-direktivet har ändrats flera gånger. Syftet med RID-direktivet är att förbättra säkerheten vid transport av farligt gods på järnväg inom gemenskapens område samt att förenhetliga lagstiftningen om dessa transporter så att den motsvarar de internationella bestämmelserna om dem.

Förfarandet för godkännande av de nya ändringarna av bilagorna till reglementet RID och RID-direktivet pågår som bäst. Avsikten är att de ändringar som bereds för närvarande skall träda i kraft vid ingången av 2005 med övergångstider på ett halvt år. Ändringarna i bilagorna till reglementet RID har i november 2003 godkänts i expertkommissionen för befordran av farligt gods vid Mellanstatliga organisationen för internationell järnvägstrafik (OTIF). Generalsekreteraren för OTIF har i januari 2004 sänt dessa förslag till medlemsländerna för godkännande. Eftersom de föreslagna ändringarna innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, har riksdagen godkänt lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ändringarna av bilagan (RID) till bihang B (CIM) till konventionen om internationell järnvägstrafik (COTIF) (526/2004). Om ikraftträdandet av lagen föreskrivs genom förordning av republikens president. Europeiska gemenskapernas kommission har för sin del lagt fram ett förslag till ändring av RID-direktivet. Avsikten är att dessa ändringar skall godkännas som ett direktiv av kommissionen. Angående de föreslagna ändringarna har en U-skrivelse delgivits riksdagen (U 17/2004). De ändringar som föreslagits i bilagorna till reglementet

RID och RID-direktivet motsvarar varandra i sak. Största delen av de föreslagna ändringarna är sådana bestämmelser och föreskrifter som inte hör till området för lagstiftningen, såsom nya krav för säkerhetsanordningar för cisternvagnar, nya konstruktionskrav på containrar och vagnar som används för bulkgodstransporter och nya klassificeringskriterier för smittfarliga ämnen. I kapitel 1.10 som föreslagits i bilagorna till reglementet RID och RID-direktivet ingår sådana bestämmelser om vilka det i Finland måste föreskrivas genom lag. Dessa förslag anknuter till åtgärder mot terrorism och gäller transporter där mängden transporterat ämne för varje enskild transportenhet överskrider den s.k. begränsade kvantiteten. Enligt det föreslagna kapitlet 1.10 får farliga ämnen lämnas till transport bara till en sådan transportör som på lämpligt sätt identifierats. Vid transport av farliga ämnen vars transport vid uppsåttligt missbruk kan orsaka allvarliga följder, såsom mänskliga offer eller massförstörelse, skall de som deltar i transporten av ämnet, såsom avsändaren och transportören göra en för verksamheten lämplig skyddsplan. Utbildningen för de parter som deltar i transport av farliga ämnen skall innehålla även utbildning om skyddsåtgärder. Dessutom skall tillfälliga förvaringsutrymmen i anslutning till transport av farliga ämnen, såsom bangårdar, skyddas, förses med god belysning och, om det är möjligt, skall allmänt tillträde till dessa områden förhindras.

Transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg

1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (FördrS 11/1981), nedan SOLAS-konventionen, trädde i kraft 1981 i Finland. Konventionen har ändrats flera gånger på beslut av sjösäkerhetskommittén vid Internationella sjöfartsorganisationen. Internationella sjöfartsorganisationens internationella kod för sjötransport av farligt gods, nedan IMDG-koden, blev vid ingången av 2004 en del av SOLAS-konventionen. IMDG-koden innehåller bestämmelser om internationell transport av förpackade farliga ämnen på fartyg. Man håller på att ändra även IMDG-koden så, att

ändringarna i bindande form träder i kraft vid ingången av 2006. Normerna i anslutning till åtgärder mot terrorism i kapitel 1.4 är dock till sin karaktär huvudsakligen rekommendationer.

I anslutning till åtgärder mot terrorism godkändes vid en diplomatkonferens i december 2002 ett nytt kapitel, XI-2, till SOLAS-konventionen och en därtill hörande kod för sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar, nedan ISPS-koden. Det nya kapitlet XI-2 och ISPS-koden tillämpas på fartyg och hamnanläggningar, även fartyg som transporterar farliga ämnen som styckegods. Om förbättrat sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar har givits Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 725/2004, nedan EG:s förordning om sjöfartsskydd. För godkännande av SOLAS-konventionen och genomförande av EG:s förordning om sjöfartsskydd har riksdagen behandlat regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av ändringarna av bilagan till 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss och godkännande av den internationella koden för sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i ändringarna av bilagan till konventionen, förslag till lag om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnanläggningar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet, förslag till lag om ändring av fartygsregisterlagen samt förslag till lag om ändring av lagen om gränsbevakningsväsendet (RP 59/2004). EG:s förordning om sjöfartsskydd trädde i kraft den 1 juli 2004. De lagar (484—487/2004) som godkänts utgående från ovan nämnda regeringsproposition trädde i kraft samtidigt som EG:s förordning om sjöfartsskydd.

Lufttransporter av farliga ämnen

Bestämmelserna om lufttransport av farliga ämnen baserar sig på de tekniska föreskrifter, nedan ICAO-TI, som Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO) publicerat med stöd av konventionen angående internationell civil luftfart (FördrS 11/1949). Avsikten är att normerna angående åtgärder mot

terrorism tas med i ICAO-TI i form av rekommendationer. Enligt den bestämmelse som föreslagits i bilaga 18 till konventionen angående internationell civil luftfart skall avtalsparterna dock ordna sådana skyddsåtgärder i fråga om farliga ämnen som gäller avsändarna, transportörerna och andra personer som deltar i lufttransporter av farliga ämnen och dessa skyddsåtgärder skall överensstämma med övriga bilagor till konventionen samt med ICAO-TI.

2. Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med denna proposition är att få lagstiftningen om transport av farliga ämnen inom Finland att i så hög grad som möjligt motsvara ADR-överenskommelsen och ADR-direktivet, reglementet RID och RID-direktivet, IMDG-koden samt ICAO-TI. En central ändring är att det i 11 d § i lagen om transport av farliga ämnen tas in de bestämmelser om åtgärder mot terrorism som ingår i ADR-överenskommelsen och reglementet RID samt motsvarande direktiv. Olika parter som deltar i väg- och järnvägstransporter, såsom avsändaren och transportören, skall utarbeta en för verksamheten lämplig skyddsplan. Skyldigheten gäller sådana ämnen och ämnesmängder som vid uppsåtligt missbruk kan medföra stor fara för människor, miljön eller egendom. Sådana mängder av farliga ämnen som inte är ringa får lämnas för väg- eller järnvägstransport endast till en transportör som har identifierats på behörigt sätt. Eftersom de normer i anknytning till åtgärder mot terrorism som föreslagits i IMDG-koden och ICAO-TI huvudsakligen är rekommendationer, tas det i lagen i fråga om dessa transportformer in endast en allmän förpliktelse, enligt vilken olika parter som deltar i dessa transporter skall vidta lämpliga skyddsåtgärder för att förhindra stöld och annat missbruk av farliga ämnen. Om skyddsåtgärder på fartyg, inom hamnområden och på flygplatser utfärdas dock särskilda bestämmelser och detta nämns i 11 d §.

Lagens bestämmelser om skyldigheterna för olika parter som deltar i transporten preciseras och kompletteras. Vissa bestämmelser på lägre författningsnivå än lagnivå tas in

i lagen nästan som sådana. I lagen tas in en skyldighet att vid transport av farliga ämnen och vid andra åtgärder i anslutning därtill iaktta den noggrannhet och försiktighet som behövs. Bestämmelserna om avsändarens och transportörens skyldigheter preciseras. Bestämmelserna om transport av farliga ämnen som resgods kompletteras. Transport av farliga ämnen som resgods är förbjuden om ämnet på grund av ämnets egenskaper under transporten kan medföra fara som inte kan avvärras genom förpackning eller andra åtgärder.

Bestämmelserna gällande behörigheten för de parter som deltar i transporter av farliga ämnen ändras. Ändringarna gäller i synnerhet lufttransporter och motsvarar i sak huvudsakligen nuvarande praxis.

Angående dokument och utredningar som gäller transport av farliga ämnen tas i lagen in en ny paragraf som dock inte förändrar nuvarande praxis. Även angående transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen på bangårdar, inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler tas det i lagen in en egen paragraf där det bestäms om de allmänna förpliktelser som skall iakttas på dessa områden. Hamninnehavaren och den som utför lasthanteringsjänster skall dessutom utarbeta en säkerhetsutredning. Även av bangårdar förutsätts en säkerhetsutredning. Om detta bestäms för närvarande genom förordning av statsrådet.

Bestämmelserna om förbud och begränsningar gällande transport av farliga ämnen samlas i 4 kapitlet. I lagens 14 § tas in en bestämmelse om skyldigheten att avbryta transporten om det under transporten konstateras en bristfällighet eller försummelse som kan orsaka fara. I den nya 14 a § tas det in ett förbud mot transport av de allra farligaste ämnena. För närvarande tolkas lagens 14 § så, att ett farligt ämne som inte har klassificerats, inte får transporteras. För transport av vissa farliga ämnen skall ett godkännande eller dispens skaffas.

I 14 b § bestäms om regionala transportbegränsningar. Bestämmelsen om begränsning av rutten vid vägtrafik kompletteras så att framställningen om begränsning av rutten skall vara motiverad och kommunen skall informera om den begränsning som godkänts

på dess område. Nytt är att det i 2 mom. bestäms om transportbegränsningar för väg- och järnvägstunnlar. Kommunikationsministeriet kan på framställning av väg-, gatu- eller banhållaren begränsa transport av farliga ämnen i vissa tunnlar. En sådan begränsning skall grunda sig på en bedömning av riskerna i fråga om tunneln och skall ha utförts av ett organ som är oberoende av sökanden.

I lagen tas in en paragraf om beviljande av undantag gällande transport av farliga ämnen. För närvarande finns sådana bestämmelser i förordningarna om de enskilda transportformerna. Dessutom ändras flera bestämmelser om bemyndigande att utfärda förordningar och föreskrifter.

3. Propositionens konsekvenser

Propositionen har inga betydande verkningar på statsfinanserna.

De bestämmelser som ansluter till åtgärder mot terrorism och som föreslagits i 11 d § inverkar på verksamheten för de parter som deltar i transport av farliga ämnen, såsom avsändare, lastare och transportörer. Verkningarna berör i synnerhet parter som deltar i väg- och järnvägstransporter. Dessa skall utarbeta en för verksamheten lämplig skyddsplan. Kommunikationsministeriet har påbörjat beredningen av en modell för en skyddsplan som skall tillämpas inom dessa transportformer. Denna modell underlättar företagets verksamhet vid utarbetandet av en skyddsplan.

Även de andra bestämmelser som föreslagits i 11 d § påverkar verksamheten för parter som deltar i väg- och järnvägstransporter av farliga ämnen. En bangård, terminal eller annan motsvarande plats som används för tillfällig förvaring av farliga ämnen skall vara skyddad. Denna skyldighet gäller dock inte exempelvis parkeringsplatser. Visserligen bör sådana uppehåll på parkeringsplatser beaktas i skyddsplanen och vid verkställandet av den. Farliga ämnen skall få lämnas till transport bara till en transportör som på ett lämpligt sätt har identifierats.

Hamninnehavaren blir skyldig att göra en säkerhetsutredning som skall godkännas av Sjöfartsverket. Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen skall hamnarna för första

gången sända in sina säkerhetsutredningar för godkännande före utgången av 2006. Godkännandeförfarandet förutsätter vissa arbetsinsatser av Sjöfartsverket. Bangårdar skall redan göra motsvarande säkerhetsutredningar.

I bestämmelserna om skyldigheterna för de olika parter som deltar i transporter av farliga ämnen föreslås flera ändringar. Med undantag av de bestämmelser som anknyter till åtgärder mot terrorism motsvarar de föreslagna ändringarna dock till stor del nuvarande praxis, så ändringarna har endast små verkningar för transportparterna.

Den huvudsakliga avsikten med bestämmelserna om transport av farliga ämnen är att trygga en säker transport. I synnerhet de föreslagna bestämmelserna i anslutning till åtgärder mot och förpliktelser beträffande terrorism kan anses förbättra transportsäkerheten och således minska risken för sådana person-, miljö- och egendomsskador som föranleds av kemikalier.

De ändringar som föreslås i lagen baserar sig i hög grad på internationella avtal och rekommendationer samt Europeiska gemenskapens lagstiftning.

4. Beredningen av propositionen

Proposition har huvudsakligen beretts som tjänsteuppdrag vid kommunikationsministeriet. I beredningen har även Sjöfartsverket och Luftfartsverket deltagit i fråga om de egna verksamhetsområdena. De föreslagna bestämmelserna i anslutning till åtgärder mot terrorism har beretts vid undersektionen för delegationen för ärenden angående transport av farliga ämnen. Även en delegation tillsatt av statsrådet har behandlat propositionen.

Utlåtande om propositionen begärdes av justitieministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, handels- och indu-

striministeriet, utrikesministeriet, försvarsministeriet, miljöministeriet, Sjöfartsverket, Luftfartsverket, Fordonsförvaltningscentralen, Banförvaltningscentralen, Vägförvaltningen, säkerhetsteknikcentralen, strålsäkerhetscentralen, Rörliga polisen, Skyddspolisen, Gränsbevakningsväsendet, Tullverket, Huvudstaben, Finlands Kommunförbund rf., Olje- och Gasbranschens Centralförbund rf., Kemiindustrin rf., Finlands Speditörförbund rf., VR-Group, Finlands Lastbilsförbund rf. och Finlands Rederiförening rf. samt flera andra intressegrupper när det gäller transport av farliga ämnen. I de utlåtanden som kom in lades vissa sporadiska förslag till ändringar av lagutkastet och motiveringarna fram och dessa beaktades vid färdigställandet av propositionen.

5. Andra omständigheter som inverkar på propositionens innehåll

Bestämmelserna om transport av farliga ämnen baserar sig på Europeiska gemenskapens lagstiftning samt internationella avtal och rekommendationer som beskrivits i den allmänna motiveringen och i detaljmotiveringen i samband med varje förslag till bestämmelse. I fråga om väg- och järnvägstransporter baserar sig bestämmelserna på ADR- och RID-direktiven samt motsvarande internationella överenskommelser. Bestämmelserna om transport av styckegods på fartyg baserar sig på SOLAS-konventionen och bestämmelserna om lufttransport på ICAO-TI. De internationella avtalen och rekommendationerna gäller enbart internationell trafik, men direktiven gäller även trafiken inom Finland. De bestämmelser som gäller trafiken inom Finland motsvarar nästan utan undantag de internationella avtalen och rekommendationerna.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering

Lag om transport av farliga ämnen

2 §. Lagens tillämpningsområde. Paragrafens 2 mom. ändras så att lagen tillämpas på transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen också inom hamnområden och på flygplatser. Likaså tillämpas lagen på transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen även i andra terminaler så som olika terminaler för landtrafik.

Den gällande lagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den gäller endast i begränsad utsträckning transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler. Tillfällig förvaring i samband med transport ingår i allmänhet i transporthantering i hamnar, på flygplatser och i andra terminaler. Upplagring anses naturligtvis inte vara tillfällig förvaring. Avsikten med förslaget är att i någon mån utvidga lagens tillämpningsområde och samtidigt särskilt tydliggöra gällande praxis för att förbättra transportsäkerheten.

Paragrafens 3 mom. 3 punkt ändras så att också fritidsfarkoster omfattas av lagen. En förutsättning är dock att det är fråga om en fritidsfarkost som är minst 45 meter lång. Anmälningsskyldigheten enligt rådets direktiv 2002/59/EG om inrättande av ett övervaknings- och informationssystem för sjötrafik i gemenskapen och om upphävande av rådets direktiv 93/75/EEG gäller även fritidsfarkoster som är minst 45 meter långa. Ändringen är av ringa betydelse, eftersom man kan anta att fritidsfarkoster inte just används för transport av farliga ämnen.

3 §. Definitioner. Definitionen av farliga ämnen i 1 mom. 1 punkten ändras så att även ett smittofarligt ämne kan vara ett farligt ämne. Sådana ämnen kan vara t.ex. biologiska produkter och diagnostiska prov. I enlighet med lagen om ändring av gentekniklagen (847/2004) används dessutom i punkten på finska begreppet 'muuntoegeeniset organismit' i stället för "geneettisesti muunnetut or-

ganismit". Begreppet används inte på svenska.

Till 2 mom. fogas ett omnämnande om containrar och andra motsvarande anordningar. Härvid gäller lagens bestämmelser om förpackningar och tankar även containrar och andra motsvarande anordningar. Avsikten är att de i 3 § definierade besiktningsorganens rätt att vidta åtgärder för påvisande av överensstämmelse med kraven hos förpackningar och tankar avsedda för transport av farliga ämnen utvidgas genom förordning av statsrådet till att även gälla containrar och andra motsvarande anordningar. I ADR- och RID-direktiven samt i internationella avtal som motsvarar dessa kommer att tas in bestämmelser om godkännande, testning och planering av containrar andra motsvarande anordningar, så som växelflak, fordon och vagnar som används för transport av bulk gods.

6 §. Övriga myndigheter. I 1 mom. fogas arbetarskyddsmyndigheterna till de övervakande myndigheterna. Arbetarskyddsmyndigheterna övervakar redan nu transporterna av farliga ämnen när det gäller arbetarskyddet särskilt i hamnarna. Avsikten är att genom förordning av statsrådet föreskriva att arbetarskyddsmyndigheterna vid sidan av de nuvarande behöriga myndigheterna skall övervaka transporten av farliga ämnen inom hamnområdena. På grund av den föreslagna ändringen i lagens tillämpningsområde fogas dessutom ett omnämnande om tillfällig förvaring till bemyndigandet i momentet.

6 a §. Erkännande av åtgärder av myndigheter i utlandet eller landskapet Åland. Ett bemyndigande tas in i stället för den 6 a § som upphävdes genom lag 124/2001. Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas om erkännande i Finland av sådana åtgärder i samband med transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen som vidtas av en myndighet i utlandet eller landskapet Åland eller av ett organ som dessa bemyndigat samt erkännande av intyg över dem. I paragrafen nämns de viktigaste och vanligaste åtgärder som redan för närvarande åtminstone delvis har erkänts. Sådana är erkännande av godkännande av körtillstånd som berätti-

gar till transport av farliga ämnen, intyg av en säkerhetsrådgivare, klassificering av ett farligt ämne samt av en förpackning eller tank. En förutsättning är att erkännandet bär sig på Europeiska gemenskapens lagstiftning eller på en förpliktelse i en internationell överenskommelse som är bindande för Finland eller att samma säkerhetskrav som i Finland i övrig har beaktats när åtgärden vidtagits och intyget givits. Den föreslagna bestämmelsen ersätter det bemyndigande som statsrådet givits i 13 c § 4 mom. och som gäller godkännande av uppgifter som utförts och åtgärder som vidtagits av utländska besiktningsorgan. Likaså ersätter bestämmelsen bemyndigandet i 24 § 2 mom. för kommunikationsministeriet, Sjöfartsverket och Luftfartsverket att meddela föreskrifter om godkännande av utomlands utförda godkännanden och periodiska besiktningar när det gäller förpackningar och tankar.

3 kap. Skyldigheter och krav

7 §. Allmänna förpliktelser. I 3 kap. tas i en ny 7 §. Den tidigare gällande 7 §, som upphävdes genom lag 124/2001, fanns i 2 kap. I den nya paragrafen bestäms om de allmänna förpliktelserna för de parter som deltar i transport av farliga ämnen.

Enligt det föreslagna 1 mom. skall den noggrannhet och försiktighet som behövs iakttas vid transport av farliga ämnen. Skyldigheten gäller utöver den transport som definieras i 3 § även andra åtgärder i samband med transport, så som förpackning och tillfällig förvaring. Med förpackning avses också fyllning av gasflaskor eller tankar. Enligt 3 § avses med transport utöver egentlig transport även lastning på transportmedel, lastning, lossning och hantering av farliga ämnen och dessa nämns därför inte särskilt i momentet. Vid bedömningen av hurdan noggrannhet och försiktighet som förutsatts skall ämnets art, mängd och transportform beaktas. Ämnets art avspeglar ämnets farlighet. Typiskt för alla farliga ämnen är att de medför skada eller åtminstone fara för människor och miljön om de missbrukas. Ju större mängder farliga ämnen som transporteras, desto större uppmärksamhet skall fästas vid transportens säkerhet. Vid t.ex. transport av

radioaktiva ämnen är dock ämnets strålningsegenskaper viktigare än ämnets mängd. Skillnaderna mellan olika transportformer skall beaktas vid transporten. Även bestämmelserna och föreskrifterna om olika transportformer skiljer sig åt. Den i momentet föreslagna skyldigheten gäller alla dem som vidtar de åtgärder som avses i momentet.

I det föreslagna 2 mom. anges de mest centrala parter som deltar i transport och tillfällig förvaring. Dessa parter och även de parter som deltar i andra nämnda funktioner skall se till att nödvändiga åtgärder för förebyggande av olyckor vidtas. Dessutom skall man se till att nödvändiga åtgärder vidtas vid en olycka för att skadliga följder av olyckan skall undvikas.

8 §. Avsändarens allmänna skyldigheter. I 2 mom. föreslås bestämmelser om att avsändaren samt vid fartygstransporter avlastaren och avsändaren skall ansvara för att transportdokumenten tillställs transportören före transporten. Momentet innehåller för närvarande ett bemyndigande om tillställande av transportdokument.

Det bemyndigande som för närvarande finns i 3 mom. tas in i 11 c § 4 mom. i det närmaste som sådant.

9 §. Transportörens skyldigheter. Uttrycket i 1 mom. ändras så att transportören är skyldig att se till att den vagn som används vid transport är i trafikdugligt skick. Det är närmast fråga om en precisering av uttrycket när det gäller järnvägstrafiken.

I 2 mom. tas in bestämmelser om det tillstånd till lufttransport om vilket för närvarande bestäms i 3 mom. Det föreslagna 11 § 3 mom. ersätter det nuvarande 2 mom. För att undvika oklarheter talas det i det nya 2 mom. om den som utför lufttransporter i stället för den som utövar flygverksamhet. Tillstånd förutsätts alltid vid lufttransport av farliga ämnen. Tillståndskravet gäller därmed också privat flygverksamhet, även om sådan verksamhet i övrigt inte är tillståndspliktig. Dessutom ändras bemyndigandet i momentet så att Luftfartsverket ges bemyndigande att föreskriva om de tekniska detaljer som gäller ansökan om och beviljande av tillstånd. Genom förordning av statsrådet utfärdas dock fortfarande bestämmelser om detaljerna för tillståndskrav.

I 3 mom. föreskrivs om återkallande av tillstånd till transport av farliga ämnen. Behovet av att trygga säkerheten kan förutsätta ett ingripande i rätten att transportera farliga ämnen. Återkallande är möjligt om tillståndshavaren inte längre uppfyller kraven för beviljande av tillstånd eller om lufttransporterna av farliga ämnen inte har skötts på behörigt sätt. Sådana situationer kan uppstå på grund av avsiktliga försummelser, oavsiktliga fel eller ändringar i de omständigheter som utgör förutsättningar för beviljande av tillstånd. I allmänhet skall tillståndshavaren först ges en skriftlig varning. Om åtgärden inte leder till att missförhållandena avhjälpas kan tillståndet återkallas för en viss tid eller helt. Om säkerheten kan anses vara allvarligt hotad, vilket är möjligt vid transport av farliga ämnen, kan tillståndet i brådsnande fall återkallas för en viss tid utan skriftlig varning.

10 a §. Transport som resgods. Paragrafens rubrik ändras, eftersom paragrafen utöver passagerare även gäller transportmedlets besättningsmedlemmar.

I 1 mom. bestäms att transport av farliga ämnen som resgods är förbjuden eller kan begränsas, om transporten på grund av ämnets egenskaper medför fara som inte kan avvärjas genom förpackning eller andra specialåtgärder. När det gäller egenskaperna hos ett ämne hänvisas till definitionen av farliga ämnen i 3 § 1 mom. Avsikten är inte att genom bestämmelsen ingripa i de rättigheter att transportera farliga ämnen som resgods som nu tillämpas. Transporten av farliga ämnen som resgods har redan nu med stöd av bemyndigandet i 2 mom. begränsats genom förordningar av statsrådet om varje särskild transportform. Skyldigheten enligt nuvarande 1 mom. att underrätta om farliga ämnen som transporteras tas vid behov in i förordningarna om varje särskild transportform med stöd av det föreslagna bemyndigandet i 11 c § 3 mom. 3 punkten. T.ex. när det gäller vägtransporter tas en sådan skyldighet in en förordning av statsrådet. Passageraren skall vid vägtransporter meddela föraren eller transportören om farliga ämnen i bagaget. Med stöd av bemyndigandet i 13 § utfärdas bestämmelser om informationen till passagerarna om begränsningar för transport av farliga ämnen.

I 2 mom. föreskrivs om skyldigheten att iaktta allmän noggrannhet vid transport av farliga ämnen. Det bemyndigande att utfärda bestämmelser som för närvarande finns i momentet tas ändrat in i 3 mom.

Enligt det föreslagna 3 mom. utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser om begränsning av eller förbud mot transport av farliga ämnen som resgods. Dessa bestämmelser tas in i förordningarna om varje enskild transportform. Avsikten är att Europeiska gemenskapens bestämmelser samt internationella avtal och rekommendationer på samma sätt som för närvarande beaktas vid utfärdandet av bestämmelser. I dem avviker transportförbuden och transportbegränsningarna för olika transportformer från varandra. T.ex. enligt ICAO-TI om lufttransporter är huvudregeln att passagerare inte får transportera farliga ämnen som resgods och inte heller i övrigt, och de ämnen som får transporteras fastställs detaljerat.

Kommunikationsministeriets, Sjöfartsverkets och Luftfartsverkets rätt att utfärda föreskrifter tas in i 4 mom. i en mera begränsad form än i det nuvarande 3 mom. Enligt 4 mom. utfärdas vid behov genom förordning av kommunikationsministeriet ämnesspecifika eller i övrigt detaljerade bestämmelser om begränsning av eller förbud mot passagerares och besättningsmedlemmars transport av farliga ämnen som resgods och om förpackningen av dessa ämnen samt om andra tekniska detaljer. I fråga om fartygstransporter utfärdas nödvändiga bestämmelser om frågor som avses i momentet genom beslut av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket. Sjöfartsverkets och Luftfartsverkets rätt att utfärda bestämmelser begränsas så att bestämmelserna skall grunda sig på Europeiska gemenskapens lagstiftning, ett internationellt avtal som är bindande för Finland eller en internationell rekommendation eller standard. T.ex. de transportförbud och transportbegränsningar som gäller lufttransporter har angetts i omfattande tabeller i ICAO-TI.

11 §. Personalens allmänna behörighet. I paragrafen tas in allmänna bestämmelser om krav på yrkeskompetens hos de parter som deltar i transport av farliga ämnen. En sådan

allmän förpliktelse finns för närvarande i 12 § 3 mom. Det bemyndigade som nu finns i 11 § tas ändrat in i 13 §.

Ändringarna av bestämmelserna om personalens behörighet syftar inte till att i sak ändra de nuvarande behörighetskraven. Med stöd av det bemyndigande som tas in i paragrafen görs dock vissa ändringar angående utbildningsinnehållet i bestämmelser och föreskrifter på lägre nivå än lag. Ändringarna baserar sig på Europeiska gemenskapens bestämmelser samt internationella avtal och rekommendationer. Enligt t.ex. ADR- och RID-direktiven samt motsvarande internationella avtal skall den allmänna utbildningen i fortsättningen innefatta utbildning i anslutning till åtgärder mot terrorism.

Enligt 1 mom. skall alla de som utför uppgifter i anslutning till transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen, såsom förpackning, sändning, avlastning, lastning, transporter eller lossning, ha den utbildning eller behörighet som behövs för att uppgifterna skall kunna utföras på ändamålsenligt sätt. Bestämmelsen gäller alla transportformer och motsvarar i sak bestämmelserna i det nuvarande 12 § 3 mom.

Enligt 2 mom. utfärdas närmare bestämmelser om den utbildning eller annan behörighet som krävs genom förordning av statsrådet. I utbildningen är det fråga om utbildning enligt uppgifter, vilken syftar till att säkerställa att en person kan utföra sina uppgifter på behörigt sätt utan att förorsaka fara. Genom förordning av kommunikationsministeriet utfärdas vid behov bestämmelser om det praktiska genomförandet av utbildningen och den övriga behörigheten för väg- och järnvägstransporter samt om andra tekniska detaljer som gäller sådan utbildning. I fråga om fartygstransporter utfärdas dock bestämmelser om det praktiska genomförandet och andra tekniska detaljer genom beslut av Sjöfartsverket. I 11 a § föreskrivs om Luftfartsverkets befogenheter. De föreslagna bestämmelserna om bemyndigande motsvarar bestämmelserna i gällande 12 § 3 mom. dock så, att de befogenheter som föreslås för Sjöfartsverket är nya. Avsikten är att i de gällande bestämmelserna med stöd av de föreslagna bemyndigandena göra vissa smärre ändringar som grundar sig på Europeiska

gemenskapens lagstiftning och internationella avtal. För ordnande av den utbildning som förutsätts av dem som arbetar i uppgifter som hänför sig till lufttransporter uppställs dock särskilda krav, varför särskilda bestämmelser om dem tas in i 11 a §.

Enligt det föreslagna 3 mom. skall arbetsgivaren säkerställa att arbetstagarna har den utbildning eller övriga behörighet som avses i 1 mom. I nuvarande 9 § 2 mom. bestäms om transportörens skyldighet att se till att de som deltar i transportverksamheten är yrkeskunniga. Enligt förslaget skall arbetsgivaren även ha uppgifter om utbildning och övrig behörighet. Uppgifterna om utbildning skall för övervakningen på begäran visas upp för den myndighet som övervakar verksamheten.

11 a §. Särskilda bestämmelser om personalens behörighet i uppgifter som hänför sig till lufttransporter. I den föreslagna nya paragrafen tas in särskilda bestämmelser om personalens behörighet vid lufttransporter. Bestämmelserna i paragrafen kompletterar bestämmelserna i 11 §. För närvarande regleras dessa frågor genom bestämmelser och föreskrifter på lägre nivå än lag. De föreslagna bestämmelserna grundar sig på ICAO-TI, enligt vilket ett godkännande av en behörig myndighet krävs för utbildningen för den som utför lufttransporter. I ICAO-TI rekommenderas dessutom att utbildningen för andra parter som deltar i lufttransporter skall underställas en behörig myndighets godkännande.

I 1 mom. föreskrivs om skyldigheten att skaffa ett godkännande av Luftfartsverket för utbildningen för den som utför lufttransporter samt om skyldigheten att till Luftfartsverket regelbundet anmäla utbildning för andra parter. Luftfartsverket kan ställa villkor både för utbildning som godkänns och som anmäls. På så sätt tryggas en adekvat utbildning.

I 2 mom. föreskrivs om de viktigaste kraven i anslutning till meddelande av undervisning. Luftfartsverket övervakar utbildningen. Om utbildningen inte sköts på behörigt sätt, kan Luftfartsverket ge utbildaren en skriftlig varning. Om de missförhållanden som konstaterats i den skriftliga varningen inte avhjälpas inom rimlig tid, kan Luftfartsverket också förbjuda utbildningen.

Enligt 3 mom. utfärdas genom förordning

av statsrådet närmare bestämmelser om ansökan om godkännande av utbildning, anmälan om utbildning och anmälan om ändringar i utbildningen. Dessutom kan Luftfartsverket meddela närmare föreskrifter om det praktiska genomförandet av utbildningen och om andra tekniska detaljer som gäller utbildning.

11 b §. Körtillstånd för vägtransport. I lagen tas in en paragraf om det körtillstånd som förutsätts av den som utför vägtransporter av farliga ämnen, det så kallade ADR-körtillståndet, och om utbildningen för körtillståndet. Körtillståndet är ett intyg över godkänd utbildning och ett prov som motsvarar utbildningen. Om kravet på körtillstånd föreskrivs för närvarande i 12 § 1 mom. Detaljerade bestämmelser om körtillståndet och utbildningen för det finns i förordningar av statsrådet och kommunikationsministeriet. Bestämmelserna baserar sig på ADR-direktivet och ADR-överenskommelsen. I sak motsvarar de föreslagna bestämmelserna nuvarande praxis.

I 1 mom. föreskrivs om kravet på körtillstånd, förutsättningarna för beviljande av körtillstånd, skyldigheten att medföra körtillståndet under körningen och skyldigheten att förete körtillstånden för en trafikövervakande myndighet.

En fordonsförare som transporterar farliga ämnen på väg skall ha ett körtillstånd, om transporten med beaktande av ämnets art, mängd och transportmedel förutsätter särskild sakkunskap. I ADR-direktivet och ADR-överenskommelsen finns detaljerade bestämmelser och föreskrifter om när en förare skall ha ett körtillstånd. Dessa krav är bundna till ämnets mängd och art, de så kallade begränsade kvantiteterna, samt till transportmedlet. Vid överskridande av de begränsade kvantiteterna förutsätts dock inte alltid körtillstånd när farliga ämnen transporteras t.ex. i olika maskiner eller anordningar. Syftet med förordningen av statsrådet är att på samma sätt som för närvarande utfärdade detaljerade bestämmelser om kravet på körtillstånd i enlighet med ADR-direktivet och ADR-överenskommelsen.

I lagen om förarexamensverksamhet och i de bestämmelser som utfärdats med stöd av den föreskrivs om den som beviljar körtillstånd. I dessa bestämmelser föreslås inga

ändringar.

I 2 mom. föreskrivs om den som meddelar den utbildning som förutsätts för erhållande av körtillstånd. Om utbildaren föreskrivs för närvarande genom förordning av statsrådet. Antalet innehavare av utbildningstillstånd är i dagens läge 75.

Fordonsförvaltningscentralen beviljar på samma sätt som för närvarande utbildningstillstånd till en sammanslutning som har en sakkunnig föreståndare som ansvarar för utbildningen, ett detaljerat utbildningsprogram, yrkeskunnig undervisningspersonal som är tillräcklig med beaktande av verksamhetens omfattning, ändamålsenliga lokaler samt det undervisningsmaterial och den utrustning som behövs. Utbildningstillståndet ges fortfarande för viss tid. Med avvikelse från nuvarande praxis kan innehavaren av ett utbildningstillstånd ges en anmärkning eller skriftlig varning, om tillståndshavaren inte längre uppfyller villkoren för beviljande av utbildningstillstånd eller utbildningen inte sköts på behörigt sätt. Utbildningstillståndet kan också återkallas för en viss tid eller helt. Tillståndshavaren skall dock först ges en anmärkning eller en skriftlig varning angående missförhållandena. Tillståndet kan återkallas helt endast om de konstaterade missförhållandena är betydande.

Enligt 3 mom. utfärdas genom beslut av statsrådet bestämmelser om undantag från kravet på körtillstånd i polis- och räddningsuppgifter samt i tillsynsuppgifter. Genom förordning av försvarsministeriet föreskrivs dessutom om det körtillstånd som krävs vid sådan transport av farliga ämnen som utförs under kontroll av försvarsmakten. Avsikten är inte att ändra nuvarande praxis till dessa delar, men eftersom grunderna för kravet på körtillstånd föreskrivs i lag skall undantag från detta krav härledas från lag. Genom förordning av statsrådet har t.ex. polismän, tullmän och gränsbevakningsmän fått rätt att i uppgifter som hänför sig till trafikövervakning i begränsad utsträckning transportera farliga ämnen utan körtillstånd.

I 4 mom. tas in övriga bemyndiganden gällande körtillstånd, enligt vilka närmare bestämmelser om kravet på körtillstånd, förnyande av körtillstånd, giltighetstid av körtillstånd, den utbildning som förutsätts för er-

hållande av körtillstånd samt om den som meddelar utbildning, utbildningstillståndet och dess giltighetstid samt om körtillståndsproven samt körtillståndet samt om förutsättningarna för beviljande av körtillstånd utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av kommunikationsministeriet kan dessutom närmare bestämmelser utfärdas om utbildningsprogrammet för körtillstånd och innehållet i körtillståndsprovet.

11 c §. Dokument, utredningar och anmälningar i anslutning till transport. I lagen tas in en ny paragraf om dokument, utredningar och anmälningar i anslutning till transport. För närvarande utfärdas bestämmelser om dokument och utredningar samt delvis även anmälningar i anslutning till transport genom förordningar av statsrådet gällande varje enskild transportform. Bestämmelser om de tekniska detaljerna för dokument, utredningar och anmälningar utfärdas dessutom genom förordningar av kommunikationsministeriet och genom beslut av Sjöfartsverket och Luftfartsverket. Bestämmelserna och föreskrifterna grundar sig på Europeiska gemenskapens lagstiftning och på internationella avtal och rekommendationer. I dessa finns skillnader mellan transportformer. Avsikten är inte att ändra nuvarande praxis genom de föreslagna bestämmelserna.

Enligt det föreslagna 1 mom. skall i princip de viktigaste uppgifterna om de farliga ämnena som transporteras finnas i transportmedlet. På så sätt säkerställer man att ämnet hanteras på behörigt sätt under transporten. Uppgifterna behövs också i eventuella olyckssituationer eller vid tillbud. Undantag från den föreslagna skyldigheten kan föreskrivas genom förordning av kommunikationsministeriet. Det är då fråga om små mängder farliga ämnen. I fråga om fartygs-transporter utfärdas bestämmelser om de detaljerade undantag som behövs dock av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter av Luftfartsverket.

I 2 mom. föreskrivs om olycksanmälningar, vilka skall göras redan nu. Bestämmelser om skyldigheten utfärdas för närvarande i förordningarna om varje enskild transportform med stöd av bemyndigandet i 11 §. Anmälan skall göras om alla olyckssituationer och tillbud som inträffat vid transporter till havs och

i luften. Anmälan skall också göras om olyckor vid landtrafik, men skyldigheten gäller inte smärre olyckor, om vilka närmare bestäms genom förordning av statsrådet med stöd av det bemyndigande som föreslås i 3 mom.

I 3 mom. tas in ett bemyndigande om utfärdande av förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser utfärdas om de anmälningar som skall göras om olyckssituationer och tillbud. Genom förordning av statsrådet föreskrivs vid behov om undantag från den i 2 mom. avsedda anmälningsskyldigheten vid smärre olyckssituationer och tillbud, om beredskapsplaner för transport av radioaktiva ämnen samt strålskydds- och kvalitetssäkringsprogram samt om andra än i 2 mom. avsedda anmälningar och utredningar om olyckssituationer och tillbud. Bemyndigandet om olycksanmälningar finns för närvarande i 11 § och bemyndigandet om beredskapsplaner i 13 § 3 mom. Beredskapsplanerna samt strålskydds- och kvalitetssäkringsprogrammen anknyter till tryggheten av säkerheten vid transport av farliga ämnen. Avsikten med de bestämmelser som utfärdas med stöd av de i momentet föreslagna bemyndigandena är att bestämmelserna skall motsvara Europeiska gemenskapens bestämmelser samt internationella avtal och rekommendationer.

Genom förordning av kommunikationsministeriet föreskrivs med stöd av 4 mom. om de tekniska detaljerna i transportdokumenten och andra utredningar och anmälningar som avses i paragrafen samt om förvarandet av dokumenten. I fråga om fartygs-transporter utfärdas de bestämmelser som behövs om de tekniska detaljerna dock genom beslut av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket. Delvis motsvarande bemyndigande finns för närvarande i 8 § 3 mom. och 24 § 2 mom. Avsikten är att bestämmelserna och föreskrifterna om de tekniska detaljerna i fråga om transportdokument även i fortsättningen skall motsvara internationella avtal och rekommendationer samt Europeiska gemenskapens bestämmelser. Dessa bestämmelser, föreskrifter och rekommendationer är delvis mycket omfattande. T.ex. ADR-överenskommelsen innehåller över tio sidor bestämmelser om dokumenten. I dessa bestämmelser anges ämnes- eller äm-

nesklassspecifikt eller i övrigt detaljerat hur anteckningar skall göras i transportdokumenten och hur beteckningarna skall anges.

11 d 8. Skyddsåtgärder och skyddsförpliktelser. Det föreslås att i lagen tas i en egen paragraf om åtgärder och förpliktelser i anslutning till kampen mot terrorism. Paragrafens 1—4 mom. gäller endast väg- och järnvägstransporter. Bestämmelserna grundar sig på ADR- och RID-direktiven samt motsvarande internationella överenskommelser. Paragrafens 5 mom. gäller lufttransporter och transport som styckegods på fartyg. I 6 mom. finns dessutom bestämmelser om bemyndigande att utfärda förordningar och föreskrifter.

Enligt 1 mom. skall de parter som deltar i transporten, såsom förpackaren, avsändaren, lastaren och transportören, utarbeta en för verksamheten lämplig skyddsplan. Förteckningen över parter är inte uttömmande, varför skyldigheten också gäller t.ex. dem som fyller tankar. Avsikten är att skydda hela landstransportkedjan mot stöld och annat avsiktligt missbruk av farliga ämnen. En skyddsplan skall utarbetas, om ämnet vid uppsåtligt missbruk kan medföra stor fara för människor, miljön eller egendom. Avsikten är att genom förordning av kommunikationsministeriet detaljerat fastställa sådana ämnen och ämnesmängder i enlighet med ADR- och RID-direktivet samt motsvarande internationella överenskommelser. Skyddsplanen skall innehålla de åtgärder och förfaranden genom vilka missbruk av farliga ämnen t.ex. i samband med terrorism skall förhindras. Åtgärderna och förfarandena skall relateras till de risker som konstateras i planen. Bestämmelser om det detaljerade innehållet i skyddsplanen utfärdas genom statsrådets förordning med stöd av det föreslagna bemyndigandet i 6 mom.

Skyddsplanen skall på begäran ges till den myndighet som övervakar transporterna. Den övervakande myndigheten kan då kontrollera att den behöriga planen har utarbetats och att den också tillämpas. Skyddsplanen enligt denna paragraf behöver således inte godkännas på förhand hos myndigheten. Den skyddsplan som avses i EG:s förordning om sjöfartsskydd för fartyg och hamnanläggningar skall däremot godkännas av myndig-

heten.

Ett transportmedel skall enligt 2 mom. skyddas för förhindrande av stöld och annat uppsåtligt missbruk, när transporten gäller ett ämne som vid uppsåtligt missbruk kan medföra stor fara för människor, miljön eller egendom.

Enligt det föreslagna 3 mom. får sådana mängder av farliga ämnen som inte är ringa lämnas för transport endast till en transportör som har identifierats på behörigt sätt. Med en mängd som inte är ringa avses en mängd av farliga ämnen som överskrider de så kallade begränsade kvantiteterna. Begreppet är känt inom branschen, men avsikten är att i statsrådets förordningar om varje enskild transportform när det gäller väg- och järnvägstransporter ta in de viktigaste bestämmelserna om vad som avses med mängder som inte är ringa. I kommunikationsministeriets förordning tas dessutom in ämnes- eller ämnesklassspecifika tabeller om de mängder som överskrider de begränsade kvantiteterna sådana de lyder i direktiven och de internationella överenskommelserna. För identifiering av transportören skall avsändaren åtminstone säkerställa att det företag som utför transporten faktiskt existerar och förvissa sig om att företaget vid överlåtandet av varorna är samma företag med vilket transportavtalet gjordes.

Enligt 4 mom. skall en bangård eller terminal eller ett annat motsvarande område som används för tillfällig förvaring av farliga ämnen vara skyddat, om det är fråga om en sådan mängd farliga ämnen som inte är ringa. Med annat motsvarande område avses t.ex. olika fordonsdepåer. Däremot behöver inte t.ex. parkeringsplatser skyddas. I skyddsplanen enligt 1 mom. skall dock uppehållen i transporten och rastplatserna samt skyddsriskerna i anslutning till dessa beaktas, liksom även de åtgärder genom vilka transportens säkerhet tryggas.

I 5 mom. tas in en bestämmelse om att de olika parter som deltar i lufttransport av farliga ämnen eller i transport som styckegods på fartyg skall vidta lämpliga skyddsåtgärder för att förhindra stöld och annat uppsåtligt missbruk av ämnena. Särskilda bestämmelser utfärdas dock om skyddsåtgärder på fartyg, inom hamnområden och på flygplatser, vilket

nämns i momentet. Bestämmelser om skydd av fartyg och hamnanläggningar utfärdas i EG:s förordning om sjöfartsskydd, till vars verkställighet hänför sig lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnanläggningar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet. Det finns också en internationell överenskommelse om skyddsåtgärder på fartyg och i hamnanläggningar vilken är en del av SOLAS-konventionen. Bestämmelser om skyddsåtgärder på flygplatser utfärdas i lagen om säkerhetskontroller inom flygtrafiken (305/1994) och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2320/2002 om införande av gemensamma skyddsregler för den civila luftfarten samt i kommissionens tillämpningsförfordning, som utfärdats med stöd av den. Den allmänna förpliktelse som föreslagits i momentet är tillräcklig, eftersom normerna för åtgärder mot terrorism i IMDG-koden, som gäller transport som styckegods på fartyg, är rekommendationer. Hänvisningen till den ändring av SOLAS-konventionen i vilken skyddsåtgärderna på fartyg och i hamnanläggningar fastställs är dock bindande. Också normerna om innehållet i skyddsåtgärderna i ICAO-TI är rekommendationer, även om olika parter som deltar i transport enligt bilaga 18 till konventionen om internationell luftfart skall iaktta skyddsåtgärder som syftar till att förhindra stöld och annat missbruk av farliga ämnen.

Genom förordning av statsrådet utfärdas enligt 6 mom. närmare bestämmelser om skyddsplaner och annat tryggnad av transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen. Genom förordning av kommunikationsministeriet utfärdas dock ämnesspecifika och i övrigt detaljerade bestämmelser om de ämnen vars transport förutsätter att de deltagande parterna utarbetar en skyddsplan och att transportmedlet skyddas. Dessutom kan närmare bestämmelser om de tekniska detaljerna för skyddsåtgärder och skyddsförpliktelser enligt 5 mom. utfärdas genom beslut av Sjöfartsverket i fråga om transport som styckegods på fartyg och genom beslut av Luftfartsverket i fråga om lufttransporter. Avsikten är att bestämmelserna och föreskrifterna skall motsvara Europeiska gemenskapens bestämmelser och internationella överenskommelser.

12 §. Transport och tillfällig förvaring i transportkedjan. I lagen tas in en ny paragraf om frågor som anknyter till transport av farliga ämnen på bangårdar, inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler. I 11, 11 a och 11 b § föreskrivs om de frågor som gäller personalens behörighet och som för närvarande föreskrivs i 12 §. Det nuvarande 13 § 4 mom. innehåller ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda bestämmelser om tillfällig förvaring i samband med transport inom hamnområden och på flygplatser, om säkerhetsutredningar och om vissa andra frågor.

I 1 mom. tas in en allmän skyldighet att vid planeringen av och i verksamheten på bangårdar, inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler beakta de faror som transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen medför. Inom de områden som nämns i momentet skall mängden farliga ämnen som förvaras tillfälligt och de områden som är avsedda för dessa vara sådana att ämnen inte medför någon särskild fara. I 3 § 1 mom. definieras transport och tillfällig förvaring. Den föreslagna bestämmelsen gäller också transport av farliga ämnen inom dessa områden.

Enligt 2 mom. skall hamninnehavaren och den som utför lasthanteringstjänster i hamnen ha en säkerhetsutredning, om betydande mängder farliga ämnen transporteras via hamnen eller förvaras tillfälligt i hamnen. Sjöfartsverket godkänner hamnarnas säkerhetsutredningar och kan på basis av dem begränsa mängden farliga ämnen som skall förvaras tillfälligt inom hamnområdet. Sjöfartsverket kan också meddela andra begränsningar som är nödvändiga för säkerheten. De betydande mängder farliga ämnen som nämns i momentet bedöms för varje enskild transportform. Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen skall den i momentet avsedda säkerhetsutredningen sändas in för godkännande första gången före utgången av 2006. Den tid inom vilken Sjöfartsverket skall behandla och godkänna säkerhetsplanerna bestäms inte i lag, men Sjöfartsverket skall i sin verksamhet tillämpa förvaltningslagen.

Ett järnvägsföretag skall enligt 3 mom. ha en säkerhetsutredning för den bangård ge-

nom vilken betydande mängder farliga ämnen transporteras. Om skyldigheten att utarbeta en säkerhetsutredning för bangården bestäms för närvarande genom förordning av statsrådet med stöd av bemyndigandet i 13 § 4 mom. Säkerhetsutredningen för bangården godkänns av Banförvaltningscentralen, som även nu godkänner bangårdarnas säkerhetsutredningar.

I 4 mom. finns bestämmelser om det mest centrala innehållet i säkerhetsutredningen. Bestämmelsen gäller säkerhetsutredningen för både hamnar och bangårdar. Räddningsmyndigheterna, den regionala miljöcentralen och tillsynsmyndigheterna skall på begäran få tillgång till räddningsplanen.

Genom förordning av statsrådet utfärdas enligt 5 mom. närmare bestämmelser om säkerhetsutredningen än i lagen. Genom förordning av statsrådet utfärdas dessutom bestämmelser om farliga ämnen och tillfällig förvaring av dessa, om förebyggande av olyckor samt om transport på bangårdar, inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler. I annan hantering enligt momentet ingår t.ex. särskiljning och samlastning i samband med transport av farliga ämnen. Genom dessa åtgärder förhindrar man att ämnena eventuellt reagerar med varandra. Närmare bestämmelser om det praktiska genomförandet och de tekniska detaljerna som rör dessa saker kan utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet. Närmare bestämmelser om det praktiska genomförandet utfärdas dock vid behov av Sjöfartsverket i fråga om hamnar och av Luftfartsverket i fråga om flygplatser. Dessa detaljerade bestämmelser och föreskrifter kan vara ämnesspecifika och gälla t.ex. ämnens och containrars placering inom området samt annan praktisk verksamhet.

13 §. Övriga skyldigheter. I den föreslagna paragrafen finns ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet för varje enskild transportform utfärda närmare bestämmelser om skyldigheterna hos andra parter som deltar i transport. Paragrafen motsvarar delvis den nuvarande 11 §. Bestämmelser om de allmänna kraven vid transport av farliga ämnen finns för närvarande i 13 §. Enligt förslaget utfärdas bestämmelser om de allmänna kraven vid transport av farliga ämnen i 7 §,

föreskrivs begränsningsrätten enligt nuvarande 2 mom. i 14 b §, är det allmänna bemyndigandet i 3 mom. onödigt, regleras frågan i 4 mom. om hamnar och flygplatser utöver andra bestämmelser särskilt i 12 § samt föreskrivs den fråga som för närvarande regleras i 5 mom. i 13 a §.

De skyldigheter som föreskrivs med stöd av det i paragrafen föreslagna bemyndigandet gäller t.ex. förpackning, märkning av transportenhet, lastning, informering av transportbegränsningar samt meddelande av säkerhetsföreskrifter och andra anvisningar. Det är närmast fråga om en precisering av skyldigheterna enligt 7 och 8 §, 9 § 1 mom. samt 10 §. Avsikten är att bestämmelserna skall motsvara Europeiska gemenskapens bestämmelser samt internationella överenskommer och rekommendationer om transport av farliga ämnen.

13 a §. Förpackningars och tankars överensstämmelse med kraven. I paragrafen bestäms om de viktigaste kraven för förpackningar och tankar som används för transport av farliga ämnen.

Enligt det föreslagna tillägget i paragrafen gäller bestämmelsen även förpackningar och tankar som används för tillfällig förvaring. Bestämmelsen om att Sjöfartsverket och Luftfartsverket skall utfärda bestämmelser kompletteras så att det gäller de tekniska kraven för förpackningar och tankar.

13 c §. Besiktningsorgan och deras uppgifter. Paragrafens 4 mom. upphävs som obehövligt, eftersom ett bemyndigande tas in i 6 a §. Enligt bemyndigandet kan genom förordning av statsrådet utfärdas bestämmelser om att den bedömning av överensstämmelse med kraven som ett utländskt besiktningsorgan gjort kan godkännas i Finland.

13 f §. Utförande av besiktningsorganets uppgifter. I 1 mom. föreskrivs att bestämmelserna om god förvaltning skall tillämpas vid utförande av besiktningsorganets uppgifter. Hänvisningarna till andra lagrum i momentet ändras till hänvisningar till den nya förvaltningslagen (434/2003) och språklagen (423/2003). Det undantag som gäller tillämpningen av förvaltningslagen behövs fortfarande, eftersom opartiskhet inte förutsätts hos alla besiktningsorgan i ADR- och RID-direktiven eller i motsvarande internationella

överenskommelser. Sådana besiktningssorgans uppgifter har dock begränsats. Det bemyndigande i slutet av momentet som gäller utfärdande av förordning är obehövligt och tas därför inte in i lagen.

4 kap. **Transportförbud och transportbegränsningar**

Rubriken för kapitlet ändras så att den bättre motsvarar kapitlets innehåll.

14 §. Allmänt transportförbud. I paragrafen tas in ett nytt 2 mom., som grundar sig på ADR- och RID-direktiven samt motsvarande internationella överenskommelser. Om det under transporten upptäcks en sådan bristfällighet som kan medföra fara, skall transporten i mån av möjlighet avbrytas och bristfälligheten avhjälpas innan transporten fortsätts. Statsrådet kan utfärda närmare bestämmelser om avbrytande och fortsättande av transport. Avsikten är att genom förordning av statsrådet föreskriva att tillsynsmyndigheten för den återstående delen av resan kan ge tillstånd till fortsättande av en transport som avbrutits.

14 a §. Allmänna transportbegränsningar. I lagen tas in en ny paragraf i vilken föreskrivs om transportbegränsningar. Sådana kan vara förbud mot transport av vissa farliga ämnen samt andra faktorer som begränsar transporten, t.ex. skyldigheten att skaffa godkännande eller dispens för transporten.

I 1 mom. föreskrivs om transportförbud som grundar sig på internationella överenskommelser och motsvarande direktiv för varje enskild transportform. Beroende av transportform är transport av farliga ämnen förbjuden om dessa ämnen sådana de är när de ges för transport kan explodera, reagera på ett farligt sätt, framkalla en låga, producera värme i farlig utsträckning eller under normala transportförhållanden på ett farligt sätt utveckla giftiga, frätande eller brinnande gaser eller ångor. Transportförbuden och begränsningarna är strängast vid lufttransport. T.ex. i järnvägstransporter är transport av vissa organiska peroxider som kräver temperaturövervakning förbjuden enligt reglementet RID och motsvarande direktiv, men vägtransport av dessa ämnen är enligt ADR-överenskommelsen och motsvarande direktiv tillåten.

I 2 mom. föreskrivs om det förhandsgodkännande av och den dispens som förutsätts för transport av vissa ämnen. I de internationella överenskommelserna för varje enskild transportform förutsätts i vissa fall, t.ex. när det gäller radioaktiva ämnen, att ett multilateralt transportgodkännande söks och att transporten anmäls till de behöriga myndigheterna. Särskilt vid lufttransporter kan den behöriga myndigheten bevilja transportdispens för de ämnen som särskilt anvisats i ämnesförteckningen och som inte får transporteras utan dispens. Genom dispensförfarandet säkerställs transportsäkerheten för dessa ämnen.

I 3 mom. tas in ett bemyndigande att genom förordning av kommunikationsministeriet föreskriva om ämnesspecifika transportbegränsningar och andra tekniska detaljer om de i paragrafen avsedda transportbegränsningarna vid väg- och järnvägstransporter. Dessa föreskrivs på motsvarande sätt genom beslut av Sjöfartsverket i fråga om transport som styckegods på fartyg och genom beslut av Luftfartsverket i fråga om lufttransporter. Dessa bestämmelser och föreskrifter grundar sig på internationella överenskommelser och rekommendationer för varje enskild transportform samt på Europeiska gemenskapens lagstiftning.

14 b §. Regionala transportbegränsningar. I lagen tas in en ny paragraf, där bestämmelsen om s.k. ruttbegränsningar i nuvarande 13 § 2 mom. tas in i 1 mom. i det närmaste som sådant. I momentet förutsätts dessutom att kommunens förslag skall vara motiverat och kommunen föreskrivs skyldighet att informera om en godkänd begränsning, eftersom begränsningen endast kan godkännas på framställning av kommunen. För närvarande har en sådan informationsskyldighet tagits in särskilt i beslutet om en godkänd transportbegränsning.

Enligt 2 mom. kan väg- och järnvägstransporter av farliga ämnen begränsas i tunnlar. Kommunikationsministeriet beslutar om begränsningen på framställning av väg-, gatu- eller banhållaren. I praktiken är Vägförvaltningen i allmänhet väghållare, kommunen gatuhållare och Banförvaltningscentralen banhållare. Begränsningen skall grunda sig på en bedömning av riskerna där bl.a. tunnel-

tekniken, de farliga ämnen som skall transporteras och deras mängd samt eventuella alternativa transportrutter skall beaktas. Riskbedömningen kan göras t.ex. i enlighet med den internationellt utarbetade modellen för riskbedömning av tunnlar. Den som utför bedömningen skall vara oberoende av den som ansöker om begränsning. Avsikten är att begränsningarna för en tunnel skall påvisas genom särskilda vägmärken.

Bestämmelser om det praktiska genomförandet av begränsningarna, såsom grupperna och mängderna av de ämnen som skall begränsas samt om bedömningen av riskerna utfärdas enligt det föreslagna 3 mom. genom förordning av kommunikationsministeriet. De bestämmelser som utfärdas grundar sig på ADR- och RID-direktiven samt motsvarande internationella överenskommelser. Enligt ADR-överenskommelsen och ADR-direktivet kan transporter redan nu begränsas i tunnlar. En sådan möjlighet har också godkänts i reglementet RID och RID-direktivet, och kan införas den 1 januari 2005. I ADR-överenskommelsen och reglementet RID bereds som bäst bestämmelser och föreskrifter i anslutning till det praktiska genomförandet av begränsningarna, varför 2 mom. enligt förslaget träder i kraft den 1 juli 2007 i fråga om vägtransporter och den 1 juli 2009 i fråga om järnvägstransporter.

16 §. Rätt till besiktning, upplysningar och undersökningar. Eftersom lagen även gäller tillfällig förvaring som definieras i 3 mom. kan besiktningen i fortsättningen även utsträckas till förvaringsställen för tillfällig förvaring av farliga ämnen. I 1 mom. tas samtidigt in ett tillägg, enligt vilket besiktning inte får utföras på platser som omfattas av hemfriden. Besiktningen av ett transportmedel får även sträcka sig till utrymmen som används för boende, om det är nödvändigt för att utreda de omständigheter som besiktningen gäller. I praktiken kan t.ex. gasflaskor transporteras i husvagnar. Besiktningen av husvagnar i trafik skall således vara möjlig för tryggande av människornas säkerhet.

Paragrafens 2 mom. kompletteras så att den utökas med ett omnämnande om hamn-, flygplats- och terminalhållaren samt den som utför lasthanteringstjänster. Också dessa skall ge tillsynsmyndigheterna de uppgifter som

behövs.

I det nya 5 mom. tas in ett bemyndigande, enligt vilket närmare bestämmelser om utförande av besiktningar enligt 1 mom., besiktningsintyg, besiktningsplatser och rapportering av uppgifter om besiktningar utfärdas genom förordning av statsrådet. När det gäller vägtrafik föreskrivs dessa frågor för närvarande i trafikministeriets beslut om kontroller för övervakning av vägtransporter av farliga ämnen. Eftersom polisen, tullverket och gränsbevakningsverket utför besiktningar beträffande vägtrafik, är det motiverat att utfärda bestämmelser om dessa frågor genom förordning av statsrådet. Skyldigheten att utföra besiktningar grundar sig på rådets direktiv om enhetliga förfaranden för kontroller av vägtransporter av farligt gods (95/50/EG). Bemyndigandena för utförandet av besiktningar grundar sig på den lag som nu föreslås bli ändrad och särskilt på 15 och 16 § i den. Avsikten är att de bestämmelser som utfärdas med stöd av det föreslagna bemyndigandet skall motsvara bestämmelserna i nämnda beslut av trafikministeriet, varvid nuvarande praxis för besiktningarna inte ändras då det föreslagna 5 mom. tas in i lagen.

22 §. Verkställighet. Till paragrafen fogas ett omnämnande om återkallande av det lufttransporttillstånd som avses i 9 § 3 mom. Om Luftfartsverket återkallar ett lufttransporttillstånd för en viss tid eller helt, kan det samtidigt bestämma att beslutet skall iakttas trots att ändring söks.

23 a §. Undantag. I paragrafen tas in bestämmelser enligt vilka strålsäkerhetscentralen, Sjöfartsverket, Luftfartsverket och kommunikationsministeriet kan bevilja undantag från bestämmelser och föreskrifter om transport av farliga ämnen på lägre nivå än lag. Motsvarande bestämmelser om beviljande av undantag finns för närvarande i flera förordningar av statsrådet och kommunikationsministeriet. De föreslagna ändringarna motsvarar nuvarande praxis. Beviljandet av undantag grundar sig på internationella överenskommelser och rekommendationer. På beviljandet av undantag ställs stränga krav på samma sätt som för närvarande.

Enligt 1 mom. kan säkerhetsteknikcentralen i enlighet med sitt verksamhetsområde bevilja undantag när det gäller andra förpackning-

ar och tankar än förpackningar och tankar som är avsedda för transport av radioaktiva ämnen. På basis av av den bestämmelse som föreslås i 3 § 2 mom. kan undantagen även gälla containrar och motsvarande anordningar.

Strålsäkerhetscentralen beviljar enligt 2 mom. undantag från bestämmelserna och föreskrifterna om transport av radioaktiva ämnen.

Kommunikationsministeriets rätt att bevilja undantag är enligt 3 mom. allmän och gäller frågor utanför säkerhetsteknikcentralens och strålsäkerhetscentralens behörighet. Motsvarande behörighet har dock Sjöfartsverket i fråga om transport som styckegods på fartyg och Luftfartsverket i fråga om lufttransporter.

I 4 mom. bestäms om förutsättningarna för beviljande av undantag. Undantag kan beviljas endast om det finns särskilt tvingande skäl till avvikelse eller om iakttagandet av bestämmelserna medför avsevärd olägenhet. Beviljande av undantag förutsätter att den säkerhet som krävs kan uppnås på något annat sätt.

24 §. Bemyndigande. I 1 mom. slopas bemyndigandet gällande förordningar för varje enskild transportform som obehövligt.

I 2 mom. slopas flera bemyndiganden som obehövligen eller på grund av att bemyndigandet att utfärda bestämmelser och föreskrifter överförs till den bestämmelse som gäller den aktuella frågan.

I 3 mom. kvarstår ett bemyndigande för kommunikationsministeriet att utfärda bestämmelser om transport av farliga ämnen i terräng. Till andra delar överförs bemyndigandena till den paragraf som gäller den aktuella frågan. Enligt 16 § 5 mom. utfärdas bestämmelser om tillsynen över transporter av farliga ämnen genom förordning av statsrådet.

2. Närmare bestämmelser och föreskrifter

Avsikten är att ge en ny statsrådets förordning om transport och tillfällig förvarning inom hamnområden med stöd av de bestämmelser om bemyndigande som föreslagits i 12 §. I förordningarna om de olika transportformerna görs vidare vissa ändringar. Således

bestäms om innehållet av den skyddsplan som avses i 11 d § 1 mom. samt om utbildning om skyddsfrågor i fråga om väg- och järnvägstransporter genom förordning av statsrådet. Det godkännande som förutsätts av containrar samt andra motsvarande anordningar som används för bulkgodstransport skall ges av besiktningsorganet. Vissa bestämmelser i statsrådets förordningar om de enskilda transportformerna måste upphävas eftersom det i fortsättningen kommer att bestämmas i lag om dessa saker. Således bör exempelvis de bestämmelser som motsvarar 23 a § upphävas i statsrådets förordningar. Även Sjöfartsverkets och Luftfartsverkets bestämmelser bör i någon mån ändras.

3. Ikraftträdande

Lagen avses träda i kraft vårvintern 2005. Ingången av mars eller april kunde vara en lämplig tidpunkt för ikraftträdandet. Lagens 11 d § som gäller skyddsåtgärder och skyddsförpliktelser träder dock i kraft den 1 juli 2005. Dessutom träder 14 b § 2 mom. angående begränsning av transport av farliga ämnen i tunnlar i fråga om vägtransporter i kraft den 1 juli 2007 och i fråga om järnvägstransporter den 1 juli 2009.

Förslaget om ikraftträdandet av 11 d § som gäller skyddsåtgärder och skyddsförpliktelser baserar sig på att ADR- och RID-direktiven och motsvarande överenskommelser träder i kraft vid ingången av 2005 med övergångstider på ett halvt år. I ADR- och RID-direktiven och motsvarande överenskommelser bereds detaljerade bestämmelser och föreskrifter om begränsning av transport av farliga ämnen i tunnlar. Sålunda är det motiverat att flytta tidpunkten för ikraftträdandet av 14 b § 2 mom. i enlighet med förslaget.

De säkerhetsutredningar för hamnar som avses i 12 § 2 mom. skall för första gången sändas in för godkännande före den 1 januari 2007. Det är fråga om en ny skyldighet som gäller hamninnehavaren och den som utför lasthanteringstjänster i hamnen, varför det skall reserveras tillräckligt med tid för utarbetandet av säkerhetsutredningar. Sjöfartsverket skall godkänna säkerhetsutredningarna. Enligt uppskattning skall det utarbetas säkerhetsutredningar för åtta hamnar. Det är

önskvärt att alla säkerhetsutredningar har blivit godkända före utgången av 2007. Vid behandlingen av säkerhetsutredningarna regleras Sjöfartsverkets verksamhet av förvaltningslagen.

4. Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Vissa av bestämmelserna i den föreslagna lagen är av betydelse då lagförslaget granskas med tanke på grundlagen. Lagförslaget innehåller flera ändringar i bestämmelserna om bemyndigandet att utfärda normer, i bestämmelserna om det körtillstånd som förutsätts av en förare av fordon som transporterar farliga ämnen och om lufttransporttillståndet samt i bestämmelserna om myndigheternas rätt till besiktning, upplysningar och undersökningar.

Bemyndigandet att utfärda normer

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan republikens president, statsrådet och ministeriet genom lag bemyndigas att utfärda förordningar. Genom lag skall dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Enligt 80 § 2 mom. i grundlagen kan även en annan myndighet genom lag bemyndigas att utfärda rättsnormer, om det finns särskilda orsaker i anslutning till föremålet för regleringen och regleringens betydelse i sak inte förutsätter att saken regleras genom lag eller förordning. Vid behandlingen av ändringarna i lagen om transport av farliga ämnen år 2000 gav grundlagsutskottet ett utlåtande (GrUU 43/2000 rd) om kravet på bestämmelser i lag, exakta och noga avgränsade befogenheter att utfärda förordning och myndigheternas befogenheter att utfärda normer. Utgående från grundlagsutskottets utlåtande ändrade riksdagen på lagförslaget. Vid beredningen av det lagförslag som nu behandlas har de synpunkter som grundlagsutskottet då lade fram beaktats.

Grundlagsutskottet har upprepade gånger betonat att bestämmelserna i 80 § i grundlagen direkt begränsar tolkningen av bemyndig-

gandebestämmelserna liksom också innehållet i de bestämmelser och föreskrifter som utfärdas med stöd av bemyndigandena. Genom förordning eller myndighetsföreskrifter kan således inte utfärdas allmänna rättsnormer om exempelvis grunderna för individens rättigheter och skyldigheter eller om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden haft för praxis att kräva att regleringen skall vara exakt och noga avgränsad för att ett bemyndigande skall få tas in i en lag (se exempelvis GrUU 16/2002 rd, GrUU 1/2004 rd och GrUU 2/2004 rd).

Jämfört med bemyndigandet att utfärda förordningar hänför sig till andra myndigheters rätt att utfärda rättsnormer ett mera långtgående krav, än det allmänna kravet på noga avgränsning, på att i lag fastställa de saker som bemyndigandet gäller. Bemyndigandet för övriga myndigheter att utfärda normer är i jämförelse med bemyndigandet att utfärda förordningar exceptionellt med tanke på grundlagen (se exempelvis GrUB 10/1998 rd, s. 23/II). I samband med grundlagsreformen nämndes som exempel på en myndighets normgivningsbemyndigande teknisk reglering av smärre detaljer (RP 1/1998 rd, s. 133/II). Bemyndigandet att utfärda normer har behandlats i flera utlåtanden av grundlagsutskottet (se exempelvis GrUU 16/2002 rd och GrUU 17/2004 rd).

Enligt förslaget bemyndigas statsrådet att utfärda förordning i 3 § 1 mom. 4 punkten och 3 mom., 6 § 1 mom., 6 a §, 9 § 2 mom., 10 a § 3 mom., 11 § 2 mom., 11 a § 3 mom., 11 b § 3 och 4 mom., 11 c § 2 och 3 mom., 11 d § 6 mom., 12 § 5 mom., 13 §, 14 § 2 mom., 14 a § 2 mom., 16 § 5 mom. samt 24 § 1 mom.

Kommunikationsministeriet bemyndigas att utfärda förordning i 10 a § 4 mom., 11 § 2 mom., 11 b § 4 mom., 11 c § 1 och 4 mom., 11 d § 6 mom., 12 § 5 mom., 13 a § 1 mom., 14 a § 3 mom., 14 b § 3 mom. samt 24 § 2 och 3 mom.

Sjöfartsverket och Luftfartsverket bemyndigas att meddela föreskrifter i 10 a § 4 mom., 11 c § 1 och 4 mom., 11 d § 6 mom., 12 § 5 mom., 13 a § 1 mom., 14 a § 3 mom. samt 24 § 2 mom. Dessutom bemyndigas Sjöfartsverket i 11 § 2 mom. och Luftfarts-

verket i 9 § 2 mom. samt 11 a § 3 mom.

Nästan alla de föreslagna bemyndigandena finns redan i den gällande lagen om transport av farliga ämnen antingen som sådana eller i någon mån ändrade. Enligt lagförslaget placeras bestämmelserna om bemyndigande i högre grad än tidigare i samband med den paragraf där det även i övrigt bestäms om saken. Således inskränks befogenheterna i 24 §. Samtidigt höjs författningsnivån till vissa delar. Helt nya befogenheter utfärdas i 11 d § 6 mom. och 14 § 2 mom. Bemyndigandena i den föreslagna nya 6 a § finns för närvarande delvis i 13 c § 4 mom. och 24 § 2 mom., de bemyndiganden som föreslagits i 11 a § 3 mom. finns för närvarande delvis i 12 § 3 mom., de bemyndiganden som föreslagits i 11 b § 3 och 4 mom. finns för närvarande allmänt formulerade i 12 § 1 mom., de bemyndiganden som föreslagits i 11 c § finns för närvarande delvis i 8 § 2 och 3 mom., 11 §, 13 § 3 mom. samt 24 § 2 mom., de bemyndiganden som föreslagits i 12 § 5 mom. finns för närvarande delvis i 13 § 4 mom. och 24 § 4 mom., de bemyndiganden som föreslagits i 14 a § finns för närvarande delvis i 24 § 2 mom., det bemyndigande som föreslagits i 14 b § 3 mom. finns för närvarande delvis i 24 § 3 mom. och dessutom har de bemyndiganden som föreslagits i det nya 5 mom. i 16 § för närvarande givits kommunikationsministeriet i 24 § 3 mom.

Så som det framgår av motiveringen ovan baserar sig bestämmelserna och föreskrifterna om transport av farliga ämnen på internationella avtal och rekommendationer samt på Europeiska gemenskapens lagstiftning. Bestämmelserna, föreskrifterna och rekommendationerna om varje enskild transportform omfattar över 1000 sidor och de är i hög grad tekniska, mycket detaljerade och presenteras delvis i form av tabeller. Prövningsrätten i fråga om utfärdandet av föreskrifter och förordningar är mycket liten. Dessutom gäller i synnerhet Sjöfartsverkets och Luftfartsverkets normgivningsrätt begränsade specialgrupper som i allmänhet redan tillämpas i internationell trafik tillämpade föreskrifterna.

I de föreslagna bestämmelserna om bemyndigande har Sjöfartsverkets och Luftfartsverkets bemyndigande att utfärda föreskrifter begränsats till det ämnesspecifika el-

ler detaljer i övrigt (11 c § 1 mom. och 14 a § 3 mom.), det praktiska genomförandet eller tekniska detaljer (9 § 2 mom., 11 § 2 mom., 11 a § 3 mom., 11 c § 4 mom., 12 § 5 mom. och 24 § 2 mom.) eller tekniska krav (13 a § 1 mom.). Dessutom har de bemyndiganden som verken i 10 a § 4 mom. föreslås få bündits till Europeiska gemenskapens lagstiftning, ett internationellt avtal som är bindande för Finland eller en internationell rekommendation eller standard. De föreskrifter som meddelas är i hög grad av teknisk karaktär. Sjöfartsverket och Luftfartsverket besitter inom sina verksamhetsfält den specialskunskap som behövs för att meddela sådana föreskrifter. I flera fall är verkens bemyndigande att utfärda normer dessutom underställt statsrådets bemyndigande att utfärda förordningar.

Om sådana frågor, som det enligt de föreslagna bestämmelserna om bemyndigande skall föreskrivas genom förordning eller beslut av Sjöfartsverket eller Luftfartsverket, behöver inte föreskrivas genom lag. De föreslagna bestämmelserna om bemyndigande är även noggrant avgränsade och i övrigt exakta. Dessutom finns det sådana allmänna förutsättningar som avses i 80 § 2 mom. i grundlagen för Sjöfartsverkets och Luftfartsverkets rätt att utfärda normer. Således strider det föreslagna bemyndigandet att utfärda normer inte mot 80 § i grundlagen.

Näringsfrihet

Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har var och en rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Grundlagsutskottet har tidigare behandlat frågor i anslutning till näringsfrihet bl.a. i utlåtandena GrUU 4/2000 rd, GrUU 24/2000 rd, GrUU 40/2002 rd och GrUU 67/2002 rd.

Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden ansett att huvudregeln enligt grundlagen är näringsfrihet, men att det i undantagsfall är möjligt att kräva tillstånd för näringsverksamhet. Det skall föreskrivas om tillståndsplikt i lag och lagen skall uppfylla de generella villkoren för en lag som inskränker en grundläggande fri- eller rättighet.

Det föreslås att bestämmelserna i 9 § i h-

gen om transport av farliga ämnen angående det tillstånd som förutsätts av den som utövar flygverksamhet ändras. Dessutom förutsätts godkännande eller anmälan för utbildning som hänför sig till lufttransport. De föreslagna bestämmelserna finns i 9 § 2 och 3 mom. I 11 b § bestäms dessutom om körtillstånd för förare av fordon som transporterar farliga ämnen samt om tillståndet att ge sådan utbildning som förutsätts för körtillståndet. För närvarande bestäms om körtillstånd i 12 § 1 mom. och med stöd av det.

Vid transport av farliga ämnen är transportsäkerheten central, så verksamhetens tillståndspliktighet rättfärdigas av skäl i anslutning till tryggandet av de grundläggande fri- och rättigheterna. Genom förfarandet med tillstånd som förutsätts av den som utövar flygverksamhet säkerställs att tillståndshavaren med hjälp av sin yrkeskunskap baserad på utbildning och metoder iakttagna inom lufttrafik har förmåga att sköta transporter av farliga ämnen säkert. Det körtillstånd som förutsätts vid vägtransporter av farliga ämnen är ett bevis på att personen har den yrkeskunskap som behövs för att säkerställa säkerheten vid dessa transporter. Således kan de föreslagna bestämmelserna anses överensstämma med grundlagen.

Myndigheters rätt till besiktning, upplysningar och undersökningar

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Det föreslås att 16 § om rätten till besiktning, upplysningar och undersökningar i lagen om transport av farliga ämnen ändras. För skydd av privatlivet fogas till 1 mom. en bestämmelse enligt vilken besiktning inte får utföras på platser som omfattas av hemfriden. Besiktningen av ett transportmedel får dock sträcka sig även till utrymmen som används för boende, dvs. främst husvagnar. I praktiken kan det i husvagnar transporteras exempelvis gasflaskor eller sprängämnen.

Polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet, vilka övervakar vägtransporter av farliga ämnen, skall ha rätt att i trafiken inspektera husvagnar. En läckande gasflaska eller fellästade sprängämnen kan utgöra en allvarlig fara för människors säkerhet.

Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden (se GrUU 17/1998 rd, s 4/II, GrUU 46/2001 rd, s. 3/II och GrUU 40/2002 rd, s. 2/II) granskat huruvida fordon omfattas av den grundlagstryggade hemfriden. Utskottet har ansett att eventuella utrymmen i fordon som används för permanent boende ligger inom ett gränsområde vad den i grundlagen tryggade hemfriden beträffar. I utlåtandet GrUU 40/2002 rd, s. 2/II har det ansetts att den tekniska vägkontrollen av ett fordon kan utsträckas in i fordonet. Utskottet betonade dock att tekniska vägkontroller inte bör utsträckas till utrymmen som används för permanent boende, om det inte är nödvändigt för utredning av sådana omständigheter som inspektionen gäller.

Eftersom det vid övervakning av transport av farliga ämnen är fråga om inspektioner som hänför sig till säkerställandet av säkerheten för människor, miljön och egendom, är det möjligt att med tanke på systemet för de grundläggande fri- och rättigheterna berättiga den övervakande myndigheten att besikta ett transportmedel även då det är fråga om en husvagn. Enligt förslaget kan ett transportmedel besiktas enbart då besiktningen är nödvändig för att utreda de omständigheter som besiktningen gäller. Den föreslagna begränsningen motsvarar den begränsning som lagts fram i grundlagsutskottets utlåtande GrUU 40/2002 rd.

Med stöd av det ovan anförda överensstämmer propositionen med grundlagen och lagförslaget kan därför behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om transport av farliga ämnen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen av den 2 augusti 1994 om transport av farliga ämnen (719/1994) 13 c § 4 mom., sådant det lyder i lag 124/2001,

ändras 2 och 3 §, 6 § 1 mom., 8, 9, 10 a, 11—13 och 13 a §, 13 f § 1 mom., rubriken för 4 kap., 16 § 1 och 2 mom., 22 § samt 24 § 1—3 mom.,

av dem 2 och 3 §, 6 § 1 mom., 8, 9, 10 a, 11—13 och 13 a §, 13 f § 1 mom., 16 § 1 och 2 mom., 22 § samt 24 § 1—3 mom. sådana de lyder i nämnda lag 124/2001, samt

fogas till lagen en ny 6 a och 7 § i stället för de 6 a och 7 § som upphävts genom nämnda lag 124/2001, till lagen nya 11 a—11 d §, till 14 § ett nytt 2 mom., till lagen nya 14 a och 14 b §, till 16 §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 5 mom. och till lagen en ny 23 a § som följer:

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på transport av farliga ämnen

- 1) på väg,
- 2) på järnväg och i annan spårtrafik,
- 3) med luftfartyg inom finskt område och med finska luftfartyg utanför finskt område,
- 4) med finska fartyg inom och utanför finskt vattenområde samt med utländska fartyg inom finskt vattenområde.

Denna lag tillämpas på transport av farliga ämnen också inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler. På dessa terminaler tillämpas denna lag också på tillfällig förvaring av farliga ämnen.

Denna lag gäller inte

- 1) bulktransport av farliga ämnen till havs och på inre vattenvägar eller transport med olje-, kemikalie- och gastankfartyg,

- 2) lagring, flyttning eller annan hantering av farliga ämnen inom ett fabriks- eller upplagsområde, när åtgärden inte hör nära samman med väg-, järnvägs-, fartygs- eller lufttransport,

- 3) transport av farliga ämnen med fritidsfarkoster som är under 45 meter långa.

Förutom på transport tillämpas denna lag även på förpackningar, tankar och fordon avsedda för sådan transport av farliga ämnen som avses i 1 och 2 mom.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *farliga ämnen* sådana ämnen som på grund av sin explosions-, brand-, smitto- eller strålningsfarlighet, giftighet, frätande verkan eller annan motsvarande egenskap kan medföra skada för människor, miljön eller egendom; vad som i denna lag bestäms om farligt ämne tillämpas även på farliga blandningar, föremål, redskap, varor, tomma förpackningar, genetiskt modifierade organismer och mikroorganismer,

- 2) *transport* egentlig transport, lastning på transportmedel, lastning, lossning och hantering av farliga ämnen samt av kollin och tankar som innehåller farliga ämnen,

- 3) *tillfällig förvaring* sådan tillfällig förvaring i fordon, järnvägsvagn, container, trans-

porttank eller terminal som hör nära samman med transporten,

4) *vägtransport* sådan transport och tillfällig förvaring på väg som avses i vägtrafiklagen (267/1981) samt transport som sker inom hamn-, upplags- och fabriksområden, flygplatser eller andra motsvarande områden, när den hör nära samman med transport på en sådan väg som avses i vägtrafiklagen; som vägtransport anses dessutom transport i terräng som avses i terrängtrafiklagen (1710/1995) enligt vad om sådana transporter närmare bestäms genom förordning av statsrådet,

5) *järnvägstransport* sådan transport som sker inom ett järnvägsnät, inklusive hantering och tillfällig förvaring av vagnar på bangårdar liksom även hantering av kollin i terminaler samt spårtrafik inom hamn-, upplags- och fabriksområden eller motsvarande områden när den hör nära samman med järnvägstransport,

6) *fartygstransport* transport av styckegods med fartyg när godset transporteras i förpackningar, transporttankar, containrar eller på andra motsvarande sätt,

7) *lufttransport* transport med luftfartyg,

8) *ministeriet* kommunikationsministeriet,

9) *besiktningsorgan* en organisation som har rätt att vidta åtgärder som förutsätts för påvisande av att för transport av farliga ämnen avsedda förpackningar och tankar samt till dem anslutna tillbehör överensstämmer med kraven på det sätt som bestäms i denna lag och med stöd av den,

10) *transportabel tryckbärande anordning* tankar och förpackningar som är sådana transportabla tryckbärande anordningar som avses i rådets direktiv 1999/36/EG om transportabla tryckbärande anordningar samt ventiler och andra tillbehör till dem.

Vad som i denna lag bestäms om förpackningar och tankar gäller också containrar och andra motsvarande anordningar liksom även ventiler och andra tillbehör till förpackningar, tankar, containrar och andra motsvarande anordningar.

Närmare bestämmelser om definitionen av tillfällig förvaring kan vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Övriga myndigheter

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av bestämmelser som utfärdats med stöd av den utövas av Sjöfartsverket, Luftfartsverket, tullverket, polismyndigheterna, Banförvaltningscentralen, gränsbevakningsväsendet, hamnmyndigheterna, säkerhetsteknikcentralen, Fordonsförvaltningscentralen, strålsäkerhetscentralen och arbetarskyddsmyndigheterna, var och en inom sitt verksamhetsområde, enligt vad som bestäms i denna lag och närmare genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om dessa myndigheters övriga uppgifter inom sitt verksamhetsområde i anslutning till transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen samt om inhemska och utländska myndigheters samarbete utfärdas genom denna lag och vid behov genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet kan bestämmas om uppgifter som ankommer även på andra myndigheter inom deras verksamhetsområden och som avser att garantera säker transport av farliga ämnen.

6 a §

Erkännande av åtgärder av myndigheter i utlandet eller landskapet Åland

Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas om erkännande i Finland av godkännande av en sådan åtgärd i samband med transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen som vidtas av en myndighet i utlandet eller landskapet Åland eller av ett annat organ som en myndighet i utlandet eller landskapet Åland bemyndigat, och av ett intyg över åtgärden, såsom ett körtillstånd som berättigar till transport av farliga ämnen, ett intyg av en säkerhetsrådgivare, klassificering av ett farligt ämne samt godkännande av en förpackning eller tank, om erkännandet av åtgärden eller intyget baserar sig på Europeiska gemenskapens lagstiftning eller på en förpliktelse i ett internationellt avtal som är bindande för Finland eller om motsvarande säkerhetskrav som tillämpas i Finland i öv-

rigt har beaktats när åtgärden vidtagits och intyget givits.

3 kap.

Skyldigheter och krav

7 §

Allmänna förpliktelser

Vid transport av farliga ämnen och i andra åtgärder i anslutning därtill, såsom vid förpackning och tillfällig förvaring, skall iakttagas den omsorgsfullhet och försiktighet som behövs med beaktande av ämnets art, mängd och transportform.

De som påverkar säkerheten i transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen, såsom förpackaren, avsändaren, avlastaren, lastaren, transportören, föraren och mottagaren, skall för sin del se till att de åtgärder som behövs för att förebygga olyckor och minimera eventuella skadeverkningar för människor, miljön eller egendom vidtas.

8 §

Avsändarens allmänna skyldigheter

Avsändaren samt vid fartygstransporter avlastaren och avsändaren ansvarar för att ett farligt ämne som överlämnats för transport är klassificerat och förpackat och förpackningen märkt samt överlämnat för transport så som avses i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Avsändaren samt vid fartygstransporter avlastaren och avsändaren ansvarar för att det farliga ämnets benämning och klassificering samt andra uppgifter som fordras blir korrekt antecknade i transportdokumenten och att de nödvändiga transportdokumenten tillställs transportören före transporten.

9 §

Transportörens skyldigheter

Transportören skall se till att det fordon, fartyg eller luftfartyg som används vid trans-

port av farliga ämnen kan användas för detta ändamål och att den vagn som används vid järnvägstransport är i trafikdugligt skick samt att fordonet vid vägtransport är bemannat på behörigt sätt.

Av den som utför lufttransporter krävs tillstånd till lufttransport av farliga ämnen, om det i Europeiska gemenskapens bestämmelser, i ett internationellt avtal som är bindande för Finland eller i en internationell standard eller rekommendation förutsätts tillstånd eller om tillstånd i övrigt är motiverat för att transportsäkerheten skall säkerställas. En förutsättning för beviljande av tillstånd är att den sökande med hjälp av sin utbildning, givna anvisningar och tillgängliga metoder kan garantera säkerheten vid hanteringen av farliga ämnen i alla skeden av lufttransporten. Tillstånd beviljas av Luftfartsverket. Närmare bestämmelser om detaljerna när tillstånd krävs utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om de tekniska detaljerna för ansökan om och beviljande av tillstånd kan meddelas genom beslut av Luftfartsverket.

Om en innehavare av lufttransporttillstånd som avses i 2 mom. inte längre uppfyller kraven för beviljande av tillstånd eller om lufttransporterna av farliga ämnen inte har skötts på behörigt sätt, kan tillståndsmyndigheten ge tillståndshavaren en skriftlig varning. Om missförhållandena inte avhjälps trots varningen, kan tillståndsmyndigheten återkalla tillståndet för en viss tid eller helt. Tillståndet kan dock i brådskande fall återkallas för en viss tid utan särskild skriftlig varning, om tillståndsmyndigheten har grundad anledning att befara att tillståndshavaren inte tryggt kan utföra lufttransporter. Tillståndet kan återkallas helt endast om villkoren för beviljande av tillstånd till väsentliga delar inte uppfylls eller om det har framkommit väsentliga brister eller försummelser vid transporten av farliga ämnen.

10 a §

Transport som resgods

Transport av farliga ämnen som resgods är förbjuden eller kan begränsas, om transpor-

ten på grund av att ämnet har en sådan egen-
skap som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten med-
för sådan fara för människor, miljön eller
egendom som inte kan avvärjas genom för-
packning eller andra specialåtgärder.

Vid transport av ett farligt ämne som res-
goods skall de faror som det transporterade
ämnet eventuellt medför beaktas samt sä-
skild omsorgsfullhet och försiktighet iakttas
vid transporten och övrig hantering av ämnet.
Ämnena som transporteras som resgoods skall
vara ändamålsenligt förpackade och vid
transporten skall bestämmelserna och före-
skrifterna om transport även i övrigt iakttas.

Närmare bestämmelser om begränsning av
eller förbud mot transport av farliga ämnen
kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av ministeriet utfärdas
vid behov ämnesspecifika eller i övrigt detal-
jerade bestämmelser om begränsning av eller
förbud mot passagerares och besättningsmed-
lemmars transport av farliga ämnen som res-
goods och om förpackningen av ämnena samt
om andra tekniska detaljer. Beträffande fär-
tygstransporter utfärdas nödvändiga bestäm-
melser om frågor som avses i detta moment
genom beslut av Sjöfartsverket och i fråga
om lufttransporter genom beslut av Luft-
fartsverket. Sjöfartsverkets och Luftfartsver-
kets bestämmelser skall grunda sig på Euro-
peiska gemenskapens lagstiftning, ett inter-
nationellt avtal som är bindande för Finland
eller en internationell rekommendation eller
standard.

11 §

Personalens allmänna behörighet

Alla de som utför uppgifter i anslutning till
transport eller tillfällig förvaring av farliga
ämnen, såsom förpackning, sändning, avlast-
ning, lastning, transporter eller lossning,
skall ha den utbildning eller behörighet som
behövs för uppgifterna.

Närmare bestämmelser om den utbildning
som behövs och annan behörighet utfärdas
genom förordning av statsrådet. Genom för-
ordning av ministeriet utfärdas vid behov
närmare bestämmelser om det praktiska ge-
nomförandet av den utbildning och övriga
behörighet som behövs för väg- och järn-

vägstransporter samt om andra tekniska de-
taljer. Genom beslut av Sjöfartsverket kan
närmare föreskrifter meddelas om det prak-
tiska genomförandet av den utbildning och
övriga behörighet som behövs för fartygs-
transport samt om andra tekniska detaljer.

En arbetsgivare som utför uppgifter i an-
slutning till transport och tillfällig förvaring
av farliga ämnen skall försäkra sig om att ar-
betstagarna har utbildning eller annan behö-
righet enligt 1 mom. Arbetsgivaren skall
även ha uppgifter om denna utbildning och
övriga behörighet. Uppgifterna om utbild-
ning skall på begäran uppvisas för den myn-
dighet som övervakar transporter.

11 a §

Särskilda bestämmelser om personalens be- hörighet i uppgifter som hänför sig till luft- transporter

Den i 11 § 1 mom. avsedda utbildning som
ges den som utför lufttransporter eller perso-
ner som är anställda hos denna skall vara
godkänd av Luftfartsverket. Godkännandet
utfärdas för viss tid. Utbildningen för dem
som utför andra i nämnda moment avsedda
uppgifter som hänför sig till lufttransport
skall regelbundet anmälas till Luftfartsverket.
Luftfartsverket kan ställa villkor för att sä-
kerställa att utbildningen är ändamålsenlig.

Det skall finnas ett detaljerat utbildnings-
program för den utbildning som avses i 1
mom., och undervisningspersonalen skall ha
tillräcklig yrkesskicklighet. Luftfartsverket
övervakar utbildningen. Luftfartsverket kan
ge utbildaren en skriftlig varning, om utbild-
ningen inte sköts på behörigt sätt. Luftfarts-
verket kan också förbjuda att utbildning ges,
om de missförhållanden som anges i den
skriftliga varningen inte avhjälpas inom rimlig
tid.

Genom förordning av statsrådet utfärdas
närmare bestämmelser om ansökan om god-
kännande av utbildning, anmälan om utbild-
ning och anmälan om ändringar i utbildning-
en. Genom beslut av Luftfartsverket kan
närmare föreskrifter meddelas om det prak-
tiska genomförandet av utbildningen och om
andra tekniska detaljer som gäller utbildning.

11 b §

Körtillstånd för vägtransport

Om vägtransporten av farliga ämnen med beaktande av ämnets art, mängd och transportmedel förutsätter särskild sakkunskap, skall fordonsföraren utöver den körrätt som avses i vägtrafiklagens 5 kap. ha ett körtillstånd som berättigar till transport av farliga ämnen. En förutsättning för att körtillstånd skall beviljas är att sökanden har deltagit i den utbildning som behövs för körtillståndet och har godkänts på det prov som behövs för körtillstånd. Körtillstånd beviljas för viss tid. När körtillståndet överläts skall personen ha körrätt för bil och får inte ha körförbud. Körtillståndet skall medföras under körningen och skall vid uppmaning visas upp för en polisman eller en annan trafikövervakande myndighet.

Den utbildning som behövs för körtillstånd kan ges endast av en av Fordonsförvaltningscentralen godkänd sammanslutning som har en sakkunnig föreståndare som ansvarar för utbildningen, ett detaljerat utbildningsprogram, yrkeskunnig undervisningspersonal som är tillräcklig med beaktande av verksamhetens omfattning, ändamålsenliga lokaler samt det undervisningsmaterial och den utrustning som behövs. Fordonsförvaltningscentralen utfärdar utbildningstillståndet för viss tid. Fordonsförvaltningscentralen kan ge innehavaren av ett utbildningstillstånd en anmärkning eller skriftlig varning, om tillståndshavaren inte uppfyller villkoren för beviljande av utbildningstillstånd eller utbildningen inte sköts på behörigt sätt. Fordonsförvaltningscentralen kan återkalla utbildningstillståndet, om de missförhållanden som konstaterats i anmärkningen eller den skriftliga varningen inte avhjälpas inom rimlig tid. Utbildningstillståndet kan återkallas helt endast om missförhållandena är betydande.

Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas om undantag från kravet på körtillstånd i polis- och räddningsuppgifter samt andra uppgifter i anslutning till transport och tillfällig förvaring. Genom förordning av försvarsministeriet föreskrivs om det körtillstånd som krävs vid sådan transport av farliga ämnen som utförs under kontroll

av försvarsmakten.

Genom förordning av statsrådet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om kravet på körtillstånd, förutsättningarna för beviljande av körtillstånd, giltighetstid av körtillstånd, förnyande av körtillstånd, körtillståndsprov och körtillstånd samt om körtillståndsutbildning och den som meddelar sådan utbildning samt utbildningstillstånd och dess giltighetstid. Genom förordning av ministeriet utfärdas dock närmare bestämmelser om utbildningsprogrammet för körtillstånd och innehållet i körtillståndsprovet.

11 c §

Dokument, utredningar och anmälningar i anslutning till transport

I transportmedlet skall för säkerställande av en hantering av ämnet på behörigt sätt samt för olyckssituationer eller tillbud finnas de viktigaste uppgifterna om de farliga ämnen som transporteras. Genom förordning av ministeriet kan bestämmelser utfärdas om ännu specifik eller i övrigt detaljerade undantag från denna skyldighet, om det är fråga om små mängder farliga ämnen och transporten av ämnet kan medföra endast obetydlig fara för människor, miljön eller egendom. I fråga om fartygstransporter utfärdas bestämmelser om de detaljerade undantag som behövs dock genom beslut av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket.

I fråga om en olycka eller ett allvarligt tillbud skall en anmälan göras till en myndighet som avses i 6 § och om vilken bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om transportdokumenten samt olycks- och tillbudsanmälningarna. Genom förordning av statsrådet utfärdas dessutom vid behov bestämmelser om

1) undantag gällande anmälningsskyldigheten enligt 2 mom. i fråga om obetydliga olyckssituationer och tillbud,

2) beredskapsplaner för transport av radioaktiva ämnen samt strålskydds- och kvalitetssäkringsprogram,

3) andra än i 2 mom. avsedda anmälningar och utredningar om olycksituationer och tillbud.

Genom förordning av ministeriet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om de tekniska detaljerna i transportdokumenten och andra utredningar som avses i detta moment samt om förvarandet av dokumenten. I fråga om fartygstransporter utfärdas de bestämmelser som behövs om de tekniska detaljerna dock genom beslut av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket.

11 d §

Skyddsåtgärder och skyddsförpliktelser

Vid väg- eller järnvägstransport av farliga ämnen som vid uppsåtligt missbruk kan medföra stor fara för människor, miljön eller egendom, skall de parter som deltar i transporten, såsom förpackaren, avsändaren, lastaren och transportören, utarbeta och uppdatera en för verksamheten lämplig skyddsplan. Skyddsplanen skall innehålla åtgärder och förfaranden för förhindrande av stöld och annat uppsåtligt missbruk av farliga ämnen. Skyddsplanen skall på begäran ges till den myndighet som övervakar transporterna.

Transportmedel som används för transport enligt 1 mom. skall utrustas med ändamålsenliga anordningar eller skyddas genom andra arrangemang för förhindrande av stöld och annat uppsåtligt missbruk.

Sådana mängder av farliga ämnen som inte är ringa får lämnas för väg- eller järnvägstransport endast till en transportör som har identifierats på behörigt sätt.

En bangård eller terminal eller ett annat motsvarande område som används för tillfällig förvaring vid väg- eller järnvägstransport av farliga ämnen skall, om det är möjligt, vara skyddat, om förvarningen avser en sådan mängd farliga ämnen som inte är ringa.

Olika parter som deltar i lufttransport eller fartygstransport av farliga ämnen skall med lämpliga skyddsåtgärder förhindra stöld och annat uppsåtligt missbruk av ämnena. I fråga om skyddsåtgärder på fartyg, inom hamno-

råden och på flygplatser föreskrivs särskilt.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om skyddsplaner och annat trygghande av transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen. Genom förordning av ministeriet utfärdas dock ämnesspecifika och i övrigt detaljerade bestämmelser om de ämnen vars transport förutsätter att de deltagande parterna utarbetar en skyddsplan och att transportmedlet säkras. Närmare bestämmelser om de tekniska detaljerna för skyddsåtgärder och skyddsförpliktelser enligt 5 mom. kan utfärdas genom beslut av Sjöfartsverket i fråga om fartygstransporter och genom beslut av Luftfartsverket i fråga om lufttransporter.

12 §

Transport och tillfällig förvaring i transportkedjan

Vid planeringen av och i verksamheten på bangårdar, inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler skall beaktas de faror som transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen medför för människor, miljön och egendom. På bangårdar, inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler får transporteras och tillfälligt förvaras endast sådana mängder farliga ämnen att de inte medför särskild fara. På dessa platser skall också de områden som är avsedda för farliga ämnen samt utrustningen av områdena vara sådana att ämnena inte vid transport eller tillfällig förvaring medför någon särskild fara.

Om betydande mängder farliga ämnen transporteras via hamnen eller förvaras tillfälligt i hamnen skall hamninnehavaren och den som utför lasthanteringstjänster i hamnen ha en aktuell säkerhetsutredning. Sjöfartsverket godkänner hamnens säkerhetsutredning. Sjöfartsverket kan begränsa mängden farliga ämnen som skall förvaras tillfälligt i hamnen och meddela andra begränsningar i fråga om tillfällig förvaring som är nödvändiga för säkerheten.

Ett järnvägsföretag skall ha en aktuell säkerhetsutredning för den bangård genom vilken betydande mängder farliga ämnen trans-

porteras. Banförvaltningscentralen godkänner bangårdens säkerhetsutredning.

Säkerhetsutredningen skall innehålla de åtgärder och förfaranden som säkerställer en trygg transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen samt en intern räddningsplan. Den interna räddningsplanen skall innehålla en plan för de åtgärder som vidtas vid olyckor. Räddningsmyndigheterna, den regionala miljöcentralen och tillsynsmyndigheterna skall ha tillgång till säkerhetsutredningen.

Genom förordning av statsrådet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om farliga ämnen och tillfällig förvaring av dessa, om förebyggande av olyckor samt om transport på bangårdar, inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler samt om säkerhetsutredningen. Genom förordning av ministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om det praktiska genomförandet av dessa saker och om tekniska detaljer såsom avskiljande av transportenheter och ämnesspecifika förfaranden. Närmare bestämmelser om det praktiska genomförandet utfärdas dock vid behov av Sjöfartsverket i fråga om hamnar och av Luftfartsverket i fråga om flygplatser.

13 §

Övriga skyldigheter

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om andra än i 9 § 2 och 3 mom. samt 10 a, 11, 11 a—11 d, 12, 13 a, 13 b, 14 och 14 a § avsedda skyldigheter, såsom transport, tillfällig förvaring, förpackning, märkning av transportenhet, informering av transportbegränsningar samt meddelande av säkerhetsanvisningar och andra transportanvisningar enligt transportform, vilka åligger tillverkaren av en förpackning eller tank, förpackaren, avsändaren, avlastaren, lastaren, transportören, fartygets befähavare, föraren, mottagaren, innehavaren av en förpackning eller tank, researrangören, hamn- eller flygplatsinnehavaren, den som utför lasthanteringsjänster i hamnen och andra parter som deltar i transport av farliga ämnen.

13 a §

Förpackningars och tankars överensstämmelse med kraven

Förpackningar och tankar som används för transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen skall tillverkas, besiktas och användas så att de inte äventyrar någons hälsa, säkerhet eller egendom eller miljön. Förpackningar och tankar skall uppfylla kraven i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Om dessa krav bestäms närmare genom förordning av ministeriet. Närmare bestämmelser om de tekniska krav som gäller förpackningar och tankar utfärdas i fråga om fartygstransporter genom beslut av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket.

13 f §

Utförande av besiktningsorganets uppgifter

När besiktningsorganen sköter uppgifter enligt 13 c § 1 och 2 mom. samt 20 § 2 mom. skall de iaktta bestämmelserna i förvaltningslagen (434/2003) och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). I språklagen (423/2003) finns bestämmelser om besiktningsorganens språkliga skyldigheter i fråga om service. Om besiktningsorganets uppgifter sköts av en i 13 e § 1 mom. 1 punkten avsedd avskild och identifierbar del av en juridisk person, tillämpas dock inte 28 § 1 mom. 4 punkten i förvaltningslagen på besiktningsorganets anställda.

4 kap.

Transportförbud och transportbegränsningar

14 §

Allmänt transportförbud

Om det under transporten konstateras en bristfällighet eller försummelse som avses i 1

mom. och som kan äventyra säkerheten i verksamheten, skall transporten avbrytas så snabbt som möjligt med beaktande av de risker som avbrytandet medför, möjligheten att placera transportförsändelsen och andra krav i fråga om allmän säkerhet. Transporten får fortsättas först när den kan utföras på behörigt sätt. Vid behov utfärdas närmare bestämmelser om avbrytande och fortsättande av transport genom förordning av statsrådet.

14 a §

Allmänna transportbegränsningar

Farliga ämnen får inte transporteras, om transporten på grund av att ämnet har en sådan egenskap som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten och medför sådan risk för människor, miljön eller egendom som inte kan förebyggas genom förpacknings- eller lastningsåtgärder eller andra specialåtgärder.

För transport av radioaktiva ämnen och även andra farliga ämnen skall ett transportgodkännande eller dispens skaffas på förhand, om transporten medför allvarlig fara för människor, miljön eller egendom. I beslutet om transportgodkännande och dispens kan sådana villkor ställas för transporten eller det ämne som transporteras vilka syftar till att trygga en säker transport. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om transportgodkännandet och transportdispensen samt om sökande av dessa och de villkor som skall fogas till besluten.

Genom förordning av ministeriet föreskrivs vid behov ämnesspecifikt eller i övrigt detaljerat om ämnen som avses 1 mom. och som inte får transporteras, om ämnen som avses i 2 mom. och som kräver transportgodkännande eller dispens, samt om de tekniska detaljerna för ansökan om godkännande eller dispens liksom även om andra tekniska detaljer om transportbegränsningar enligt 1 och 2 mom. I fråga om fartygstransporter utfärdas ämnesspecifika bestämmelser eller bestämmelser om de tekniska detaljerna dock genom beslut av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket.

14 b §

Regionala transportbegränsningar

På motiverad framställning av kommunen kan ministeriet begränsa transport av farliga ämnen inom ett område, på en väg eller på en vägsträcka, om transporten kan medföra betydande fara för människor, miljön eller egendom. När begränsningen ställs upp skall det tillses att möjligheterna att transportera farliga ämnen inte inskränks mer än vad som är nödvändigt för att avvärja den fara transporterna medför. Kommunen skall informera om den begränsning som avser på dess område.

Ministeriet kan på framställning av en väg-, gatu-, eller banhållaren begränsa väg- och järnvägstransport av farliga ämnen i vissa tunnlar som väg-, gatu- eller banhållaren administrerar, om transporten kan förorsaka betydande fara för människor, miljön eller egendom. Begränsningen skall grunda sig på en bedömning av riskerna i fråga om tunneln och skall ha utförts av ett organ som är oberoende av sökanden. I bedömningen skall åtminstone de faktorer som inverkar på säkerheten beaktas, såsom transportämnena samt tunnelns konstruktion och utrustning. Dessutom skall de alternativa transportruterna beaktas. Ministeriet kan förena begränsningen med villkor genom vilka en säker transport tryggas. Sökanden skall informera om den begränsning som avser det område som sökanden administrerar.

Genom förordning av ministeriet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om riskbedömningar, ämnesgrupper som omfattas av transportbegränsningar, genomförandet av begränsningen och andra omständigheter i anslutning till transportbegränsningar som avses i 1 och 2 mom.

16 §

Rätt till besiktning, upplysningar och undersökningar

De tillsynsmyndigheter som avses i denna lag har inom sitt verksamhetsområde rätt att för tillsynen över iakttagandet av denna lag

och bestämmelser som utfärdats med stöd av den utföra nödvändiga besiktningar samt att för tillsynen få tillträde till ställen där farliga ämnen samt förpackningar och tankar avsedda för transport av farliga ämnen tillverkas, lagras, säljs, installeras, repareras, besiktigas, lastas och transporteras, till platser för tillfällig förvaring och till transportmedel som transporterar farliga ämnen samt ta nödvändiga prover och göra undersökningar. Besiktning får dock inte utföras på platser som omfattas av hemfriden, och besiktningen av ett transportmedel får inte sträcka sig till utrymmen som används för boende, om det inte är nödvändigt för att utreda de omständigheter som besiktningen gäller.

De tillsynsmyndigheter som avses i denna lag har rätt att av avsändaren och transportören, ägaren, innehavaren och tillverkaren av en förpackning eller tank, den som bedriver installations- eller reparationsverksamhet, importören, försäljaren, lagerhållaren, hamn-, flygplats- eller terminalinnehavaren, den som utför lasthanteringstjänster i hamnen samt av besiktningsorganet och andra som berörs av skyldigheterna enligt denna lag och enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av den, utan hinder av den sekretesskyldighet som anges i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller i någon annan lag, få upplysningar som är nödvändiga för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Genom förordning av statsrådet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om utförande av besiktningar enligt 1 mom., besiktningsintyg, besiktningsplatser och rapportering av uppgifter om besiktningar.

22 §

Verkställighet

I ett beslut om återkallande av tillstånd som fattas med stöd av 9 § 3 mom. och ett beslut som fattas med stöd av 13 g § 2 mom. samt 15 och 16 a § kan bestämmas att beslutet skall iakttas trots att ändring sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

23 a §

Undantag

När det gäller andra förpackningar och tankar än förpackningar och tankar avsedda för transport av radioaktiva ämnen kan Säkerhetsteknikcentralen i enskilda fall på ansökan och på de villkor som den anser nödvändiga bevilja tillstånd till avvikelser från de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag.

För transport av radioaktiva ämnen kan strålsäkerhetscentralen i enskilda fall på ansökan och på de villkor som den anser nödvändiga bevilja tillstånd till avvikelser från de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag.

Ministeriet kan i andra fall än de som avses i 1 och 2 mom. vid behov på de villkor som det anser nödvändiga bevilja tillstånd till avvikelser från de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag. I fråga om fartygstransporter beviljas undantag dock av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter av Luftfartsverket.

Undantag enligt 1—3 mom. kan beviljas endast om det finns särskilt tvingande skäl till avvikelser eller om iakttagandet av bestämmelserna medför avsevärd olägenhet. Beviljande av undantag förutsätter dessutom att den säkerhet som krävs kan uppnås på något annat sätt.

24 §

Bemyndigande

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av ministeriet kan vid behov utfärdas närmare bestämmelser om sådana tekniska detaljer i anslutning till transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen som gäller klassificering, märkning, godkännande av tankar och förpackningar samt transport-, lastnings- och hanteringssäkerhet. I fråga om fartygstransporter utfärdas de närmare bestämmelser som behövs om nämnda saker genom beslut av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut

av Luftfartsverket.

Genom förordning av ministeriet kan dessutom utfärdas närmare bestämmelser om transport av farliga ämnen i terräng.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 11 d § tillämpas dock först från den 1 juli 2005 och 14 b 2 mom. från den 1 juli 2007 i fråga om vägtransporter och från den 1 juli 2009 i fråga om järnvägstransporter.

Genom denna lag upphävs trafikministeriets beslut om kontroller för övervakning av vägtransporter av farliga ämnen (705/1996) jämte ändringar. Andra bestämmelser och fö-

reskrifter som utfärdats med stöd av fullmaktsbestämmelser som ändrats genom denna lag förblir i kraft tills något annat bestäms i fråga om dem.

Den säkerhetsutredning som avses i 12 § 2 mom. i denna lag skall ges in för godkännande första gången före den 1 januari 2007.

Körtillstånd, tillstånd för lufttransport av farliga ämnen, godkännanden för meddelande av undervisning, regionala transportbegränsningar och dispenser enligt de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande förblir i kraft som sådana.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 21 december 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Kommunikationsminister *Leena Luhtanen*

Lag

om ändring av lagen om transport av farliga ämnen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 2 augusti 1994 om transport av farliga ämnen (719/1994) 13 c § 4 mom., sådant det lyder i lag 124/2001,
ändras 2 och 3 §, 6 § 1 mom., 8, 9, 10 a, 11—13 och 13 a §, 13 f § 1 mom., rubriken för 4 kap., 16 § 1 och 2 mom., 22 § samt 24 § 1—3 mom.,
av dem 2 och 3 §, 6 § 1 mom., 8, 9, 10 a, 11—13 och 13 a §, 13 f § 1 mom., 16 § 1 och 2 mom., 22 § samt 24 § 1—3 mom. sådana de lyder i nämnda lag 124/2001, samt
fogas till lagen en ny 6 a och 7 § i stället för de 6 a och 7 § som upphävts genom nämnda lag 124/2001, till lagen nya 11 a—11 d §, till 14 § ett nytt 2 mom., till lagen nya 14 a och 14 b §, till 16 §, sådan den lyder i sistnämnda lag, ett nytt 5 mom. och till lagen en ny 23 a § som följer:

Gällande lydelse

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på transport av farliga ämnen

- 1) på väg,
- 2) på järnväg och i annan spårtrafik,
- 3) med luftfartyg inom finskt område och med finska luftfartyg utanför finskt område,
- 4) med finska fartyg inom och utanför finskt vattenområde samt med utländska fartyg inom finskt vattenområde.

Denna lag tillämpas *också* på transport av farliga ämnen inom hamnområden och på flygplatser i den utsträckning som anges nedan i denna lag.

Denna lag gäller dock inte

- 1) bulktransport av farliga ämnen till havs och på inre vattenvägar eller transport med olje-, kemikalie- och gastankfartyg,
- 2) lagring, flyttning eller annan hantering av farliga ämnen inom ett fabriks- eller upplagsområde, när åtgärden inte hör nära

Föreslagen lydelse

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på transport av farliga ämnen

- 1) på väg,
- 2) på järnväg och i annan spårtrafik,
- 3) med luftfartyg inom finskt område och med finska luftfartyg utanför finskt område,
- 4) med finska fartyg inom och utanför finskt vattenområde samt med utländska fartyg inom finskt vattenområde.

Denna lag tillämpas på transport av farliga ämnen *också* inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler. På dessa terminaler tillämpas denna lag *också* på tillfällig förvaring av farliga ämnen.

Denna lag gäller inte

- 1) bulktransport av farliga ämnen till havs och på inre vattenvägar eller transport med olje-, kemikalie- och gastankfartyg,
- 2) lagring, flyttning eller annan hantering av farliga ämnen inom ett fabriks- eller upplagsområde, när åtgärden inte hör nära

samman med väg-, järnvägs-, fartygs- eller lufttransport,

3) transport med fritidsfarkoster.

Förutom på transport tillämpas denna lag även på förpackningar, tankar och fordon avsedda för sådan transport av farliga ämnen som avses i 1 och 2 mom.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *farliga ämnen* sådana ämnen som på grund av sin explosions-, brand- eller strålningsfarlighet, giftighet, frätande verkan eller annan motsvarande egenskap kan medföra skada för människor, miljön eller egendom; vad som i denna lag bestäms om farligt ämne, tillämpas även på farliga blandningar, föremål, redskap, varor, tomma förpackningar, genetiskt modifierade organismer och mikroorganismer,

2) *transport* egentlig transport, lastning på transportmedel, lastning, lossning och hantering av farliga ämnen samt av kollin och tankar som innehåller farliga ämnen,

3) *tillfällig förvaring* sådan tillfällig förvaring i fordon, järnvägsvagn, container, transporttank eller terminal som hör nära samman med transporten,

4) *vägtransport* sådan transport och tillfällig förvaring på väg som avses i vägtrafiklagen (267/1981) samt transport som sker inom hamn-, upplags- och fabriksområden, flygplatser eller andra motsvarande områden, när den hör nära samman med transport på en sådan väg som avses i vägtrafiklagen; som vägtransport anses dessutom transport i terräng som avses i terrängtrafiklagen (1710/1995) enligt vad om sådana transporter närmare bestäms genom förordning av statsrådet,

5) *järnvägstransport* sådan transport som sker inom ett järnvägsnät, inklusive hantering och tillfällig förvaring av vagnar på bangårdar liksom även hantering av kollin i terminaler samt spårtrafik inom hamn-, upplags- och fabriksområden eller motsvarande områden när den hör nära samman med järnvägstransport,

samman med väg-, järnvägs-, fartygs- eller lufttransport,

3) transport av *farliga ämnen med fritidsfarkoster som är under 45 meter långa*.

Förutom på transport tillämpas denna lag även på förpackningar, tankar och fordon avsedda för sådan transport av farliga ämnen som avses i 1 och 2 mom.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *farliga ämnen* sådana ämnen som på grund av sin explosions-, brand-, *smitto-* eller strålningsfarlighet, giftighet, frätande verkan eller annan motsvarande egenskap kan medföra skada för människor, miljön eller egendom; vad som i denna lag bestäms om farligt ämne tillämpas även på farliga blandningar, föremål, redskap, varor, tomma förpackningar, genetiskt modifierade organismer och mikroorganismer,

2) *transport* egentlig transport, lastning på transportmedel, lastning, lossning och hantering av farliga ämnen samt av kollin och tankar som innehåller farliga ämnen,

3) *tillfällig förvaring* sådan tillfällig förvaring i fordon, järnvägsvagn, container, transporttank eller terminal som hör nära samman med transporten,

4) *vägtransport* sådan transport och tillfällig förvaring på väg som avses i vägtrafiklagen (267/1981) samt transport som sker inom hamn-, upplags- och fabriksområden, flygplatser eller andra motsvarande områden, när den hör nära samman med transport på en sådan väg som avses i vägtrafiklagen; som vägtransport anses dessutom transport i terräng som avses i terrängtrafiklagen (1710/1995) enligt vad om sådana transporter närmare bestäms genom förordning av statsrådet,

5) *järnvägstransport* sådan transport som sker inom ett järnvägsnät, inklusive hantering och tillfällig förvaring av vagnar på bangårdar liksom även hantering av kollin i terminaler samt spårtrafik inom hamn-, upplags- och fabriksområden eller motsvarande områden när den hör nära samman med järnvägstransport,

Gällande lydelse

6) *fartygstransport* transport av styckegods med fartyg när godset transporteras i förpackningar, transporttankar, containrar eller på andra motsvarande sätt,

7) *lufttransport* transport med luftfartyg,

8) *ministeriet* kommunikationsministeriet,

9) *besiktningsorgan* en organisation som har rätt att vidta åtgärder som förutsätts för påvisande av att för transport av farliga ämnen avsedda förpackningar och tankar samt till dem anslutna tillbehör överensstämmer med kraven på det sätt som bestäms i denna lag och med stöd av den,

10) *transportabel tryckbärande anordning* tankar och förpackningar som är sådana transportabla tryckbärande anordningar som avses i rådets direktiv 1999/36/EG om transportabla tryckbärande anordningar samt ventiler och andra tillbehör till dem.

Vad som i denna lag bestäms om förpackningar och tankar gäller också ventiler och andra tillbehör till dem.

Närmare bestämmelser om definitionen av tillfällig förvaring kan vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Övriga myndigheter

Iakttagandet av denna lag samt av bestämmelser som utfärdats med stöd av den övervakas av sjöfartsverket, Luftfartsverket, tullverket, polismyndigheterna, Banförvaltningscentralen, gränsbevakningsväsendet, hamnmyndigheterna, säkerhetsteknikcentralen, Fordonsförvaltningscentralen och strålsäkerhetscentralen, var och en inom sitt verksamhetsområde, enligt vad som bestäms i denna lag och närmare genom förordning av statsrådet. Om dessa myndigheters övriga uppgifter inom sitt verksamhetsområde i anslutning till transport av farliga ämnen samt om inhemska och utländska myndigheters samarbete bestäms i denna lag och vid behov genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet kan bestämmas om uppgifter som ankommer även på andra myndigheter inom deras

Föreslagen lydelse

6) *fartygstransport* transport av styckegods med fartyg när godset transporteras i förpackningar, transporttankar, containrar eller på andra motsvarande sätt,

7) *lufttransport* transport med luftfartyg,

8) *ministeriet* kommunikationsministeriet,

9) *besiktningsorgan* en organisation som har rätt att vidta åtgärder som förutsätts för påvisande av att för transport av farliga ämnen avsedda förpackningar och tankar samt till dem anslutna tillbehör överensstämmer med kraven på det sätt som bestäms i denna lag och med stöd av den,

10) *transportabel tryckbärande anordning* tankar och förpackningar som är sådana transportabla tryckbärande anordningar som avses i rådets direktiv 1999/36/EG om transportabla tryckbärande anordningar samt ventiler och andra tillbehör till dem.

Vad som i denna lag bestäms om förpackningar och tankar gäller också *containrar och andra motsvarande anordningar liksom även* ventiler och andra tillbehör till *förpackningar, tankar, containrar och andra motsvarande anordningar*.

Närmare bestämmelser om definitionen av tillfällig förvaring kan vid behov utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Övriga myndigheter

Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och av bestämmelser som utfärdats med stöd av den utövas av *Sjöfartsverket*, Luftfartsverket, tullverket, polismyndigheterna, Banförvaltningscentralen, gränsbevakningsväsendet, hamnmyndigheterna, säkerhetsteknikcentralen, Fordonsförvaltningscentralen, strålsäkerhetscentralen och *arbetskyddsmyndigheterna*, var och en inom sitt verksamhetsområde, enligt vad som bestäms i denna lag och närmare genom förordning av statsrådet. *Bestämmelser om* dessa myndigheters övriga uppgifter inom sitt verksamhetsområde i anslutning till transport *eller tillfällig förvaring* av farliga ämnen samt om inhemska och utländska myndigheters samarbete utfärdas genom denna lag och vid behov genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet

verksamhetsområden och som avser att garantera säker transport av farliga ämnen.

det kan bestämmas om uppgifter som ankommer även på andra myndigheter inom deras verksamhetsområden och som avser att garantera säker transport av farliga ämnen.

6 a §

Erkännande av åtgärder av myndigheter i utlandet eller landskapet Åland

Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas om erkännande i Finland av godkännande av en sådan åtgärd i samband med transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen som vidtas av en myndighet i utlandet eller landskapet Åland eller av ett annat organ som en myndighet i utlandet eller landskapet Åland bemyndigat, och av ett intyg över åtgärden, såsom ett körtillstånd som berättigar till transport av farliga ämnen, ett intyg av en säkerhetsrådgivare, klassificering av ett farligt ämne samt godkännande av en förpackning eller tank, om erkännandet av åtgärden eller intyget baserar sig på Europeiska gemenskapens lagstiftning eller på en förpliktelse i ett internationellt avtal som är bindande för Finland eller om motsvarande säkerhetskrav som tillämpas i Finland i övrigt har beaktats när åtgärden vidtagits och intyget givits.

3 kap.

Skyldigheter och krav

3 kap.

Skyldigheter och krav

7 §

Allmänna förpliktelser

Vid transport av farliga ämnen och i andra åtgärder i anslutning därtill, såsom vid förpackning och tillfällig förvaring, skall iaktas den omsorgsfullhet och försiktighet som behövs med beaktande av ämnets art, mängd och transportform.

De som påverkar säkerheten i transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen,

Avsändarens allmänna skyldigheter

Avsändaren samt vid fartygstransporter avlastaren och avsändaren ansvarar för att ett farligt ämne som överlämnats för transport är klassificerat och förpackat och förpackningen märkt samt överlämnat för transport så som avses i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Avsändaren samt vid fartygstransporter avlastaren och avsändaren ansvarar för att det farliga ämnets benämning och klassificering samt andra uppgifter som fordras blir korrekt antecknade i transportdokumenten. *Transportdokumenten skall tillställas transportören så som bestäms genom förordning av statsrådet och vid behov närmare genom förordning av ministeriet. I fråga om fartygstransporter utfärdas de närmare bestämmelser som behövs om hur transportdokumenten skall tillställas transportören dock genom beslut av sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket.*

Bestämmelser om transportdokumenten och åtgärder i anslutning till dem utfärdas genom förordning av ministeriet. I fråga om fartygstransporter utfärdas de närmare bestämmelser som behövs om nämnda frågor dock genom beslut av sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket.

Transportörens skyldigheter

Transportören skall se till att det fordon, *den vagn*, det fartyg eller det luftfartyg som används vid transport av farliga ämnen kan användas för detta ändamål och att fordonet vid vägtransport är bemannat på behörigt

såsom förpackaren, avsändaren, avlastaren, lastaren, transportören, föraren och mottagaren, skall för sin del se till att de åtgärder som behövs för att förebygga olyckor och minimera eventuella skadeverkningar för människor, miljön eller egendom vidtas.

Avsändarens allmänna skyldigheter

Avsändaren samt vid fartygstransporter avlastaren och avsändaren ansvarar för att ett farligt ämne som överlämnats för transport är klassificerat och förpackat och förpackningen märkt samt överlämnat för transport så som avses i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Avsändaren samt vid fartygstransporter avlastaren och avsändaren ansvarar för att det farliga ämnets benämning och klassificering samt andra uppgifter som fordras blir korrekt antecknade i transportdokumenten och att de nödvändiga transportdokumenten tillställs transportören före transporten.

Transportörens skyldigheter

Transportören skall se till att det fordon, fartyg eller luftfartyg som används vid transport av farliga ämnen kan användas för detta ändamål *och att den vagn som används vid järnvägstransport är i trafikdug-*

sätt.

Transportören skall se till att den personal som deltar i transportverksamheten tillräckligt väl känner till de bestämmelser som gäller transport av de farliga ämnen som transporteras.

Av den som utövar flygverksamhet krävs tillstånd till lufttransport av farliga ämnen, om internationella standarder eller rekommendationer förutsätter att tillstånd skall krävas eller om det med avseende på transportsäkerheten är motiverat att tillstånd krävs. Om detaljerna när tillstånd krävs bestäms vid behov genom förordning av statsrådet. En förutsättning för beviljande av tillstånd är att den sökande med hjälp av sin utbildning, givna anvisningar och tillgängliga metoder kan garantera säkerheten vid hanteringen av farliga ämnen i alla skeden av lufttransporten. Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av tillstånd och om beviljandet av tillstånd kan utfärdas genom beslut av Luftfartsverket. Tillstånd beviljas av Luftfartsverket.

10 a §

Passagerarens skyldigheter

Passageraren skall underrätta föraren eller transportören om farliga ämnen som transporteras som resgods. Närmare bestämmelser om skyldigheten att underrätta kan ut-

ligt skick samt att fordonet vid vägtransport är bemannat på behörigt sätt.

Av den som utför lufttransporter krävs tillstånd till lufttransport av farliga ämnen, om det i Europeiska gemenskapens bestämmelser, i ett internationellt avtal som är bindande för Finland eller i en internationell standard eller rekommendation förutsätts tillstånd eller om tillstånd i övrigt är motiverat för att transportsäkerheten skall säkerställas. En förutsättning för beviljande av tillstånd är att den sökande med hjälp av sin utbildning, givna anvisningar och tillgängliga metoder kan garantera säkerheten vid hanteringen av farliga ämnen i alla skeden av lufttransporten. Tillstånd beviljas av Luftfartsverket. Närmare bestämmelser om detaljerna när tillstånd krävs utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet. Närmare föreskrifter om de tekniska detaljerna för ansökan om och beviljande av tillstånd kan meddelas genom beslut av Luftfartsverket.

Om en innehavare av lufttransporttillstånd som avses i 2 mom. inte längre uppfyller kraven för beviljande av tillstånd eller om lufttransporterna av farliga ämnen inte har skötts på behörigt sätt, kan tillståndsmyndigheten ge tillståndshavaren en skriftlig varning. Om missförhållandena inte avhjälpas trots varningen, kan tillståndsmyndigheten återkalla tillståndet för en viss tid eller helt. Tillståndet kan dock i brådskande fall återkallas för en viss tid utan särskild skriftlig varning, om tillståndsmyndigheten har grundad anledning att befara att tillståndshavaren inte tryggt kan utföra lufttransporter. Tillståndet kan återkallas helt endast om villkoren för beviljande av tillstånd till väsentliga delar inte uppfylls eller om det har framkommit väsentliga brister eller försummelser vid transporten av farliga ämnen.

10 a §

Transport som resgods

Transport av farliga ämnen som resgods är förbjuden eller kan begränsas, om transporten på grund av att ämnet har en sådan egenskap som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten

Gällande lydelse

färdas genom förordning av statsrådet.

Transport av farliga ämnen som resgods kan begränsas eller förbjudas, om ämnena kan medföra risk eller olyckssituationer under transporten. Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om begränsning av eller förbud mot transport av farliga ämnen som resgods och om resgodsets beskaffenhet och mängd samt hur det skall förpackas.

Närmare bestämmelser om farliga ämnen som passagerare och besättningsmedlemmar transporterar som resgods utfärdas vid behov genom förordning av ministeriet. I fråga om fartygstransporter utfärdas närmare bestämmelser om nämnda frågor dock genom beslut av sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket.

11 §

Övriga skyldigheter

Om avsändarens, avlastarens, transportörens, lastarens, mottagarens, förpackarens samt övriga parter andra än i 8—10, 10 a, 10 b och 13 b § angivna skyldigheter i samband med transport av farliga ämnen, såsom anmälningar om olyckor och risksituationer och andra anmälningar om transporten,

Föreslagen lydelse

medför sådan fara för människor, miljön eller egendom som inte kan avvärjas genom förpackning eller andra specialåtgärder.

Vid transport av ett farligt ämne som resgods skall de faror som det transporterade ämnet eventuellt medför beaktas samt särskild omsorgsfullhet och försiktighet iakttas vid transporten och övrig hantering av ämnet. Ämnen som transporteras som resgods skall vara ändamålsenligt förpackade och vid transporten skall bestämmelserna och föreskrifterna om transport även i övrigt iakttas.

Närmare bestämmelser om begränsning av eller förbud mot transport av farliga ämnen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av ministeriet utfärdas vid behov ämnesspecifika eller i övrigt detaljerade bestämmelser om begränsning av eller förbud mot passagerares och besättningsmedlemmars transport av farliga ämnen som resgods och om förpackningen av ämnena samt om andra tekniska detaljer. Beträffande fartygstransporter utfärdas nödvändiga bestämmelser om frågor som avses i detta moment genom beslut av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket. Sjöfartsverkets och Luftfartsverkets bestämmelser skall grunda sig på Europeiska gemenskapens lagstiftning, ett internationellt avtal som är bindande för Finland eller en internationell rekommendation eller standard.

11 §

Personalens allmänna behörighet

Alla de som utför uppgifter i anslutning till transport eller tillfällig förvaring av farliga ämnen, såsom förpackning, sändning, avlastning, lastning, transporterering eller lossning, skall ha den utbildning eller behörighet som behövs för uppgifterna.

märkning och lastning av transportenheter samt meddelande av säkerhets- och andra transportanvisningar, kan närmare bestämmelser utfärdas genom förordning av statsrådet.

Närmare bestämmelser om den utbildning som behövs och annan behörighet utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av ministeriet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om det praktiska genomförandet av den utbildning och övriga behörighet som behövs för väg- och järnvägstransporter samt om andra tekniska detaljer. Genom beslut av Sjöfartsverket kan närmare föreskrifter meddelas om det praktiska genomförandet av den utbildning och övriga behörighet som behövs för fartygstransport samt om andra tekniska detaljer.

En arbetsgivare som utför uppgifter i anslutning till transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen skall försäkra sig om att arbetstagarna har utbildning eller annan behörighet enligt 1 mom. Arbetsgivaren skall även ha uppgifter om denna utbildning och övriga behörighet. Uppgifterna om utbildning skall på begäran uppvisas för den myndighet som övervakar transporterna.

11 a §

Särskilda bestämmelser om personalens behörighet i uppgifter som hänför sig till lufttransporter

Den i 11 § 1 mom. avsedda utbildning som ges den som utför lufttransporter eller personer som är anställda hos denna skall vara godkänd av Luftfartsverket. Godkännandet utfärdas för viss tid. Utbildningen för dem som utför andra i nämnda moment avsedda uppgifter som hänför sig till lufttransport skall regelbundet anmälas till Luftfartsverket. Luftfartsverket kan ställa villkor för att säkerställa att utbildningen är ändamålsenlig.

Det skall finnas ett detaljerat utbildningsprogram för den utbildning som avses i 1 mom., och undervisningspersonalen skall ha tillräcklig yrkesskicklighet. Luftfartsverket övervakar utbildningen. Luftfartsverket kan ge utbildaren en skriftlig varning, om

utbildningen inte sköts på behörigt sätt. Luftfartsverket kan också förbjuda att utbildning ges, om de missförhållanden som anges i den skriftliga varningen inte avhjälpas inom rimlig tid.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om ansökan om godkännande av utbildning, anmälan om utbildning och anmälan om ändringar i utbildningen. Genom beslut av Luftfartsverket kan närmare föreskrifter meddelas om det praktiska genomförandet av utbildningen och om andra tekniska detaljer som gäller utbildning.

11 b §

Körtillstånd för vägtransport

Om vägtransporten av farliga ämnen med beaktande av ämnets art, mängd och transportmedel förutsätter särskild sakkunskap, skall fordonsföraren utöver den kör rätt som avses i vägtrafiklagens 5 kap. ha ett körtillstånd som berättigar till transport av farliga ämnen. En förutsättning för att körtillstånd skall beviljas är att sökanden har deltagit i den utbildning som behövs för körtillståndet och har godkänts på det prov som behövs för körtillstånd. Körtillstånd beviljas för viss tid. När körtillståndet överläts skall personen ha kör rätt för bil och får inte ha körförbud. Körtillståndet skall medföras under körningen och skall vid uppmaning visas upp för en polisman eller en annan trafikövervakande myndighet.

Den utbildning som behövs för körtillstånd kan ges endast av en av Fordonsförvaltningscentralen godkänd sammanslutning som har en sakkunnig föreståndare som ansvarar för utbildningen, ett detaljerat utbildningsprogram, yrkeskunnig undervisningspersonal som är tillräcklig med beaktande av verksamhetens omfattning, ändamålsenliga lokaler samt det undervisningsmaterial och den utrustning som behövs. Fordonsförvaltningscentralen utfärdar utbildningstillståndet för viss tid. Fordonsförvaltningscentralen kan ge innehavaren av ett utbildningstillstånd en anmärkning eller skriftlig varning, om tillståndshavaren inte uppfyller villkoren för beviljande

av utbildningstillstånd eller utbildningen inte sköts på behörigt sätt. Fordonsförvaltningscentralen kan återkalla utbildningstillståndet, om de missförhållanden som konstaterats i anmärkningen eller den skriftliga varningen inte avhjälps inom rimlig tid. Utbildningstillståndet kan återkallas helt endast om missförhållandena är betydande.

Genom förordning av statsrådet kan bestämmelser utfärdas om undantag från kravet på körtillstånd i polis- och räddningsuppgifter samt andra uppgifter i anslutning till transport och tillfällig förvaring. Genom förordning av försvarsministeriet föreskrivs om det körtillstånd som krävs vid sådan transport av farliga ämnen som utförs under kontroll av försvarsmakten.

Genom förordning av statsrådet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om kravet på körtillstånd, förutsättningarna för beviljande av körtillstånd, giltighetstid av körtillstånd, förnyande av körtillstånd, körtillståndsprov och körtillstånd samt om körtillståndsutbildning och den som meddelar sådan utbildning samt utbildningstillstånd och dess giltighetstid. Genom förordning av ministeriet utfärdas dock närmare bestämmelser om utbildningsprogrammet för körtillstånd och innehållet i körtillståndsprovet.

11 c §

Dokument, utredningar och anmälningar i anslutning till transport

I transportmedlet skall för säkerställande av en hantering av ämnet på behörigt sätt samt för olycksituationer eller tillbud finnas de viktigaste uppgifterna om de farliga ämnen som transporteras. Genom förordning av ministeriet kan bestämmelser utfärdas om ämnesspecifika eller i övrigt detaljerade undantag från denna skyldighet, om det är fråga om små mängder farliga ämnen och transporten av ämnet kan medföra endast obetydlig fara för människor, miljön eller egendom. I fråga om fartygstransporter utfärdas bestämmelser om de detaljerade undantag som behövs dock genom beslut av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket.

I fråga om en olycka eller ett allvarligt tillbud skall en anmälan göras till en myndighet som avses i 6 § och om vilken bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om transportdokumenten samt olycks- och tillbudsanmälningarna. Genom förordning av statsrådet utfärdas dessutom vid behov bestämmelser om

1) undantag gällande anmälningsskyldigheten enligt 2 mom. i fråga om obetydliga olyckssituationer och tillbud,

2) beredskapsplaner för transport av radioaktiva ämnen samt strålskydds- och kvalitetssäkringsprogram,

3) andra än i 2 mom. avsedda anmälningar och utredningar om olyckssituationer och tillbud.

Genom förordning av ministeriet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om de tekniska detaljerna i transportdokumenten och andra utredningar som avses i detta moment samt om förvarandet av dokumenten. I fråga om fartygstransporter utfärdas de bestämmelser som behövs om de tekniska detaljerna dock genom beslut av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket.

11 d §

Skyddsåtgärder och skyddsförpliktelser

Vid väg- eller järnvägstransport av farliga ämnen som vid uppsåtligt missbruk kan medföra stor fara för människor, miljön eller egendom, skall de parter som deltar i transporten, såsom förpackaren, avsändaren, lastaren och transportören, utarbeta och uppdatera en för verksamheten lämplig skyddsplan. Skyddsplanen skall innehålla åtgärder och förfaranden för förhindrande av stöld och annat uppsåtligt missbruk av farliga ämnen. Skyddsplanen skall på begäran ges till den myndighet som övervakar transporterarna.

Transportmedel som används för transport enligt 1 mom. skall utrustas med ändamålsenliga anordningar eller skyddas genom andra arrangemang för förhindran-

de av stöld och annat uppsåtligt missbruk.

Sådana mängder av farliga ämnen som inte är ringa får lämnas för väg- eller järnvägstransport endast till en transportör som har identifierats på behörigt sätt.

En bangård eller terminal eller ett annat motsvarande område som används för tillfällig förvaring vid väg- eller järnvägstransport av farliga ämnen skall, om det är möjligt, vara skyddat, om förvarningen avser en sådan mängd farliga ämnen som inte är ringa.

Olika parter som deltar i lufttransport eller fartygstransport av farliga ämnen skall med lämpliga skyddsåtgärder förhindra stöld och annat uppsåtligt missbruk av ämnena. I fråga om skyddsåtgärder på fartyg, inom hamnområden och på flygplatser beskrivs särskilt.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om skyddsplaner och annat tryggnad av transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen. Genom förordning av ministeriet utfärdas dock ämnesspecifika och i övrigt detaljerade bestämmelser om de ämnen vars transport förutsätter att de deltagande parterna utarbetar en skyddsplan och att transportmedlet säkras. Närmare bestämmelser om de tekniska detaljerna för skyddsåtgärder och skyddsförpliktelser enligt 5 mom. kan utfärdas genom beslut av Sjöfartsverket i fråga om fartygstransporter och genom beslut av Luftfartsverket i fråga om lufttransporter.

12 §

Personalens behörighet

Den som transporterar farliga ämnen på väg skall förutom körkort ha ett körtillstånd som berättigar till transport av farliga ämnen enligt vad som bestäms närmare genom förordning av statsrådet. Om den utbildning som förutsätts för erhållande av körtillstånd, proven och körtillståndet samt om utbildningsarrangören bestäms genom förordning av statsrådet. Genom förordning av ministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om det praktiska genomförandet av nämnda saker.

12 §

Transport och tillfällig förvaring i transportkedjan

Vid planeringen av och i verksamheten på bangårdar, inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler skall beaktas de faror som transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen medför för människor, miljön och egendom. På bangårdar, inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler får transporteras och tillfälligt förvaras endast sådana mängder farliga ämnen att de inte medför särskild fara. På dessa platser skall också de områden som är avsedda för farliga ämnen samt ut-

Gällande lydelse

Den som deltar i järnvägstransport av farliga ämnen skall ha den behörighet som uppgiften förutsätter enligt vad som närmare bestäms genom förordning av statsrådet.

Den vars uppgifter annars omfattar sådana uppgifter i anslutning till transport av farliga ämnen som inverkar på transportens säkerhet skall ha för uppgifterna lämplig behörighet enligt vad som bestäms närmare därom genom förordning av statsrådet. Genom förordning av ministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om det praktiska genomförandet och de tekniska detaljerna. Genom förordning av statsrådet kan dessutom bestämmas att den som deltar i transport av farliga ämnen inom hamnområden och på flygplatser skall ha för uppgifterna lämplig behörighet. Genom förordning av ministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om tekniska detaljer i anslutning till behörigheten.

13 §

Allmänna krav vid transport av farliga ämnen

Ett farligt ämne skall förpackas och trans-

Föreslagen lydelse

rustningen av områdena vara sådana att ämnena inte vid transport eller tillfällig förvaring medför någon särskild fara.

Om betydande mängder farliga ämnen transporteras via hamnen eller förvaras tillfälligt i hamnen skall hamninnehavaren och den som utför lasthanteringstjänster i hamnen ha en aktuell säkerhetsutredning. Sjöfartsverket godkänner hamnens säkerhetsutredning. Sjöfartsverket kan begränsa mängden farliga ämnen som skall förvaras tillfälligt i hamnen och meddela andra begränsningar i fråga om tillfällig förvaring som är nödvändiga för säkerheten.

Ett järnvägsföretag skall ha en aktuell säkerhetsutredning för den bangård genom vilken betydande mängder farliga ämnen transporteras. Banförvaltningscentralen godkänner bangårdens säkerhetsutredning.

Säkerhetsutredningen skall innehålla de åtgärder och förfaranden som säkerställer en trygg transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen samt en intern räddningsplan. Den interna räddningsplanen skall innehålla en plan för de åtgärder som vidtas vid olyckor. Räddningsmyndigheterna, den regionala miljöcentralen och tillsynsmyndigheterna skall ha tillgång till säkerhetsutredningen.

Genom förordning av statsrådet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om farliga ämnen och tillfällig förvaring av dessa, om förebyggande av olyckor samt om transport på bangårdar, inom hamnområden, på flygplatser och i andra terminaler samt om säkerhetsutredningen. Genom förordning av ministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om det praktiska genomförandet av dessa saker och om tekniska detaljer såsom avskiljande av transportenheter och ämnesspecifika förfaranden. Närmare bestämmelser om det praktiska genomförandet utfärdas dock vid behov av Sjöfartsverket i fråga om hamnar och av Luftfartsverket i fråga om flygplatser.

13 §

Övriga skyldigheter

Genom förordning av statsrådet kan när-

porteras så att det hålls kvar i förpackningen eller tanken under transporten. På kollits, tankens eller transportmedlets utsida får inte finnas något av det farliga ämnet.

På framställning av kommunen kan ministeriet begränsa transport av farliga ämnen inom ett område, på en väg eller på en vägsträcka, om transporten kan medföra betydande fara för människor, miljön eller egendom. När begränsningen uppställs skall det tillses att möjligheterna att transportera farliga ämnen inte får inskränkas mer än vad som är nödvändigt för att avvärja faran i anslutning till transportererna.

Genom förordning av statsrådet bestäms om tekniska detaljer i samband med transport av farliga ämnen samt om anmälningar och beredskapsplaner i anslutning till transport av farliga ämnen.

Om samlastning av farliga ämnen i samband med flyttning inom hamnområden och på flygplatser, flyttning av järnvägsvagnar inom hamnområden samt om tillfällig förvaring av farliga ämnen i terminaler, på bangårdar, inom hamnområden och på flygplatser och om säkerhetsrapporter i anslutning därtill bestäms vid behov genom förordning av statsrådet.

Om konstruktion, utrustning och besiktning samt märkning av tankarna på specialfordon som används för bränsletransporter på flygplatser i samband med flygverksamheten kan bestämmas genom förordning av statsrådet.

mare bestämmelser utfärdas om andra än i 9 § 2 och 3 mom. samt 10 a, 11, 11 a—11 d, 12, 13 a, 13 b, 14 och 14 a § avsedda skyldigheter, såsom transport, tillfällig förvaring, förpackning, märkning av transportenhet, informering av transportbegränsningar samt meddelande av säkerhetsanvisningar och andra transportanvisningar enligt transportform, vilka åligger tillverkaren av en förpackning eller tank, förpackaren, avsändaren, avlastaren, lastaren, transportören, fartygets befälhavare, föraren, mottagaren, innehavaren av en förpackning eller tank, researrangören, hamn- eller flygplatsinnehavaren, den som utför lasthanterings tjänster i hamnen och andra parter som deltar i transport av farliga ämnen.

Gällande lydelse

13 a §

Förpackningars och tankars överensstämmelse med kraven

Förpackningar och tankar som används för transport av farliga ämnen skall tillverkas, besiktas och användas så att de inte äventyrar någons hälsa, säkerhet eller egendom eller miljön. Förpackningar och tankar skall uppfylla kraven i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Om dessa krav bestäms närmare genom förordning av ministeriet. I fråga om fartygstransporter utfärdas närmare bestämmelser dock genom beslut av sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket.

13 c §

Besiktningsorgan och deras uppgifter

Uppgifter som utförts och åtgärder som vidtagits av utländska besiktningsorgan för att påvisa överensstämmelse med kraven godkänns, om detta förutsätts i Europeiska gemenskapens rättsakter eller i internationella avtal som är bindande för Finland. Genom förordning av statsrådet kan bestämmas om annat godkännande i Finland av sådant påvisande av överensstämmelse med kraven som utförts utomlands eller av ett utländskt besiktningsorgan eller en utländsk myndighet, om överensstämmelsen har påvisats med beaktande av likadana säkerhetskrav som gäller i Finland.

13 f §

Utförande av besiktningsorganets uppgifter

När besiktningsorganen sköter uppgifter som avses i 13 c § 1 och 2 mom. samt i 20 § 2 mom. skall de iaktta vad som bestäms i lagen om förvaltningsförfarande (598/1982), lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), lagen om delgivning i förvaltningsärenden

Föreslagen lydelse

13 a §

Förpackningars och tankars överensstämmelse med kraven

Förpackningar och tankar som används för transport *eller tillfällig förvaring* av farliga ämnen skall tillverkas, besiktas och användas så att de inte äventyrar någons hälsa, säkerhet eller egendom eller miljön. Förpackningar och tankar skall uppfylla kraven i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Om dessa krav bestäms närmare genom förordning av ministeriet. *Närmare bestämmelser om de tekniska krav som gäller förpackningar och tankar* utfärdas i fråga om fartygstransporter genom beslut av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket.

13 c §

Besiktningsorgan och deras uppgifter

(4 mom. upphävs)

13 f §

Utförande av besiktningsorganets uppgifter

När besiktningsorganen sköter uppgifter enligt 13 c § 1 och 2 mom. samt 20 § 2 mom. skall de iaktta bestämmelserna i *förvaltningslagen (434/2003)* och lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). *I språklagen (423/2003) finns bestämmelser om besiktningsorganens*

(232/1966), *lagen om översändande av handlingar (74/1954) och språklagen (148/1922)*. Om besiktningsorganets uppgifter sköts av en i 13 e § 1 mom. 1 punkten avsedd avskild och identifierbar del av en juridisk person, tillämpas dock inte 10 § 1 mom. 4 punkten *lagen om förvaltningsförfarande på besiktningsorganets anställda. Vid behov kan kompletterande bestämmelser om korrekt utförande av besiktningso rganens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.*

4 kap.

Förbud

språkliga skyldigheter i fråga om service. Om besiktningsorganets uppgifter sköts av en i 13 e § 1 mom. 1 punkten avsedd avskild och identifierbar del av en juridisk person, tillämpas dock inte 28 § 1 mom. 4 punkten i *förvaltningslagen* på besiktningsorganets anställda.

4 kap.

Transportförbud och transportbegränsningar

14 §

Allmänt transportförbud

Om det under transporten konstateras en bristfällighet eller försummelse som avses i 1 mom. och som kan äventyra säkerheten i verksamheten, skall transporten avbrytas så snabbt som möjligt med beaktande av de risker som avbrytandet medför, möjligheten att placera transportförsändelsen och andra krav i fråga om allmän säkerhet. Transporten får fortsättas först när den kan utföras på behörigt sätt. Vid behov utfärdas närmare bestämmelser om avbrytande och fortsättande av transport genom förordning av statsrådet.

14 a §

Allmänna transportbegränsningar

Farliga ämnen får inte transporteras, om transporten på grund av att ämnet har en sådan egenskap som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten och medför sådan risk för människor, miljön eller egendom som inte kan förebyggas genom förpacknings- eller lastningsåtgärder eller andra specialåtgärder.

För transport av radioaktiva ämnen och

även andra farliga ämnen skall ett transportgodkännande eller dispens skaffas på förhand, om transporten medför allvarlig fara för människor, miljön eller egendom. I beslutet om transportgodkännande och dispens kan sådana villkor ställas för transporten eller det ämne som transporteras vilka syftar till att trygga en säker transport. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om transportgodkännandet och transportdispensen samt om sökande av dessa och de villkor som skall fogas till besluten.

Genom förordning av ministeriet föreskrivs vid behov ämnesspecifikt eller i övrigt detaljerat om ämnen som avses 1 mom. och som inte får transporteras, om ämnen som avses i 2 mom. och som kräver transportgodkännande eller dispens, samt om de tekniska detaljerna för ansökan om godkännande eller dispens liksom även om andra tekniska detaljer om transportbegränsningar enligt 1 och 2 mom. I fråga om fartygstransporter utfärdas ämnesspecifika bestämmelser eller bestämmelser om de tekniska detaljerna dock genom beslut av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket.

14 b §

Regionala transportbegränsningar

På motiverad framställning av kommunen kan ministeriet begränsa transport av farliga ämnen inom ett område, på en väg eller på en vägsträcka, om transporten kan medföra betydande fara för människor, miljön eller egendom. När begränsningen ställs upp skall det tillses att möjligheterna att transportera farliga ämnen inte inskränks mer än vad som är nödvändigt för att avvärja den fara transportererna medför. Kommunen skall informera om den begränsning som avser på dess område.

Ministeriet kan på framställning av en väg-, gatu-, eller banhållaren begränsa väg- och järnvägstransport av farliga ämnen i vissa tunnlar som väg-, gatu- eller banhållaren administrerar, om transporten kan förorsaka betydande fara för människor, miljön eller egendom. Begränsningen

16 §

Rätt till besiktning, upplysningar och undersökningar

De tillsynsmyndigheter som avses i denna lag har inom sitt verksamhetsområde rätt att för tillsynen över iakttagandet av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den utföra nödvändiga besiktningar samt att för tillsynen få tillträde till ställen där farliga ämnen samt förpackningar och tankar avsedda för transport av farliga ämnen tillverkas, lagras, säljs, installeras, repareras, besiktas, lastas och transporteras och till transportmedel som transporterar farliga ämnen samt ta nödvändiga prover och göra undersökningar.

De tillsynsmyndigheter som avses i 1 mom. har rätt att av avsändaren och transportören, ägaren, innehavaren och tillverkaren av en förpackning eller tank, den som bedriver installations- eller reparationsverksamhet, importören, försäljaren och lager-

skall grunda sig på en bedömning av riskerna i fråga om tunneln och skall ha utförts av ett organ som är oberoende av sökanden. I bedömningen skall åtminstone de faktorer som inverkar på säkerheten beaktas, såsom transportämnena samt tunnelns konstruktion och utrustning. Dessutom skall de alternativa transportrutterna beaktas. Ministeriet kan förena begränsningen med villkor genom vilka en säker transport tryggas. Sökanden skall informera om den begränsning som avser det område som sökanden administrerar.

Genom förordning av ministeriet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om riskbedömningar, ämnesgrupper som omfattas av transportbegränsningar, genomförandet av begränsningen och andra omständigheter i anslutning till transportbegränsningar som avses i 1 och 2 mom.

16 §

Rätt till besiktning, upplysningar och undersökningar

De tillsynsmyndigheter som avses i denna lag har inom sitt verksamhetsområde rätt att för tillsynen över iakttagandet av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den utföra nödvändiga besiktningar samt att för tillsynen få tillträde till ställen där farliga ämnen samt förpackningar och tankar avsedda för transport av farliga ämnen tillverkas, lagras, säljs, installeras, repareras, besiktas, lastas och transporteras, till platser för tillfällig förvaring och till transportmedel som transporterar farliga ämnen samt ta nödvändiga prover och göra undersökningar. Besiktning får dock inte utföras på platser som omfattas av hemfriden, och besiktningen av ett transportmedel får inte sträcka sig till utrymmen som används för boende, om det inte är nödvändigt för att utreda de omständigheter som besiktningen gäller.

De tillsynsmyndigheter som avses i denna lag har rätt att av avsändaren och transportören, ägaren, innehavaren och tillverkaren av en förpackning eller tank, den som bedriver installations- eller reparationsverksamhet, importören, försäljaren, lagerhålla-

Gällande lydelse

hållaren samt av besiktningsorganet och andra som berörs av skyldigheterna enligt denna lag och enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av den, utan hinder av den sekretesskyldighet som anges i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller i någon annan lag, få upplysningar som är nödvändiga för tillsynen över iakttagandet av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

22 §

Verkställighet

I ett beslut som fattas med stöd av 13 g § 2 mom. samt 15 och 16 a § kan bestämmas att beslutet skall iakttas trots att ändring söks, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Föreslagen lydelse

ren, hamn-, flygplats- eller terminalinnehavaren, den som utför lasthanteringstjänster i hamnen samt av besiktningsorganet och andra som berörs av skyldigheterna enligt denna lag och enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av den, utan hinder av den sekretesskyldighet som anges i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet eller i någon annan lag, få upplysningar som är nödvändiga för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Genom förordning av statsrådet utfärdas vid behov närmare bestämmelser om utförande av besiktningar enligt 1 mom., besiktningsintyg, besiktningsplatser och rapportering av uppgifter om besiktningar.

22 §

Verkställighet

I ett beslut om återkallande av tillstånd som fattas med stöd av 9 § 3 mom. och ett beslut som fattas med stöd av 13 g § 2 mom. samt 15 och 16 a § kan bestämmas att beslutet skall iakttas trots att ändring söks, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

23 a §

Undantag

När det gäller andra förpackningar och tankar än förpackningar och tankar avsedda för transport av radioaktiva ämnen kan Säkerhetsteknikcentralen i enskilda fall på ansökan och på de villkor som den anser nödvändiga bevilja tillstånd till avvikelser från de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag.

För transport av radioaktiva ämnen kan strålsäkerhetscentralen i enskilda fall på ansökan och på de villkor som den anser nödvändiga bevilja tillstånd till avvikelser från de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag.

Ministeriet kan i andra fall än de som avses i 1 och 2 mom. vid behov på de villkor som det anser nödvändiga bevilja tillstånd

24 §

Bemyndigande

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet. *Bestämmelser om transport av farliga ämnen på väg och järnväg samt om lufttransport av farliga ämnen och om transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg utfärdas genom förordning av statsrådet.*

Ministeriet kan vid behov genom förordning utfärda närmare bestämmelser om klassificering och transport av farliga ämnen, transportförbud, förpackningar, tankar, lastning, märkning, godkännande av tankar och förpackningar samt godkännande av utomlands utförda godkännanden och periodiska besiktningar av dem, säkerheten vid transport, lastning och hantering, anmälningar och beredskapsplaner som gäller transporter av farliga ämnen, statistikföring av olyckor i samband med transporter av farliga ämnen, de detaljerade uppgifter som ankommer på avsändaren, avlastaren, transportören, lastaren, mottagaren, förpackaren och andra parter som har anknytning till transporten samt om andra detaljer i samband med transport av farliga ämnen. I fråga om fartygstransporter utfärdas de närmare bestämmelser som behövs om nämnda saker genom beslut av sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket.

Ministeriet kan dessutom genom förordning utfärda närmare bestämmelser om begränsning av transporter av farliga ämnen inom vissa områden, om tillsynen över

till avvikelse från de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av denna lag. I fråga om fartygstransporter beviljas undantag dock av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter av Luftfartsverket.

Undantag enligt 1—3 mom. kan beviljas endast om det finns särskilt tvingande skäl till avvikelse eller om iakttagandet av bestämmelserna medför avsevärd olägenhet. Beviljande av undantag förutsätter dessutom att den säkerhet som krävs kan uppnås på något annat sätt.

24 §

Bemyndigande

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Genom förordning av ministeriet kan vid behov utfärdas närmare bestämmelser om sådana tekniska detaljer i anslutning till transport och tillfällig förvaring av farliga ämnen som gäller klassificering, märkning, godkännande av tankar och förpackningar samt transport-, lastnings- och hanterings-säkerhet. I fråga om fartygstransporter utfärdas de närmare bestämmelser som behövs om nämnda saker genom beslut av Sjöfartsverket och i fråga om lufttransporter genom beslut av Luftfartsverket.

Genom förordning av ministeriet kan dessutom utfärdas närmare bestämmelser om transport av farliga ämnen i terräng.

Gällande lydelse

transporter av farliga ämnen och om tillfällig förvaring i anslutning till transporter samt om transport av farliga ämnen i terräng, i hamnar, på bangårdar och flygplatser.

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 11 d § tillämpas dock först från den 1 juli 2005 och 14 b 2 mom. från den 1 juli 2007 i fråga om vägtransporter och från den 1 juli 2009 i fråga om järnvägstransporter.

Genom denna lag upphävs trafikministeriets beslut om kontroller för övervakning av vägtransporter av farliga ämnen (705/1996) jämte ändringar. Andra bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av fullmaksbestämmelser som ändrats genom denna lag förblir i kraft tills något annat bestäms i fråga om dem.

Den säkerhetsutredning som avses i 12 § 2 mom. i denna lag skall ges in för godkännande första gången före den 1 januari 2007.

Körtillstånd, tillstånd för lufttransport av farliga ämnen, godkännanden för meddelande av undervisning, regionala transportbegränsningar och dispenser enligt de bestämmelser som gällde vid denna lags ikraftträdande förblir i kraft som sådana.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.